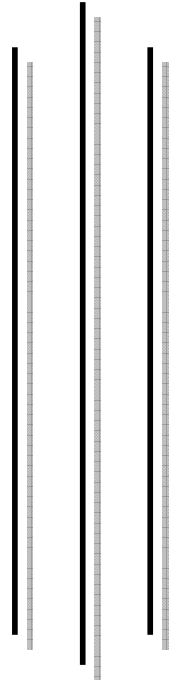

आ.व.२०६५/०६६ को
वार्षिक प्रतिवेदन

नेपाल सरकार
राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
अनामनगर, काठमाडौं

g]kfn ;/sf/

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र

२०५९

फोन नं. : ४२२७०९६, ४२२२५३९,
४२२२९५५, ४२२४९०९
फ्याक्स : ४२९६७०६, ४२६५६०९
इमेल : navic@nvc.gov.np
वेबसाइट : www.nvc.gov.np

अनामनगर, काठमाडौं ।

विषय : सातौं वर्षको वार्षिक प्रतिवेदन ।

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय
सिंहदरवार, काठमाडौं ।

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र (कार्य संचालन) नियमावली, २०६५ को व्यवस्था अनुरूप यस केन्द्रले आ.व. २०६५।०६६ मा सम्पादन गरेका कामहरूको प्रतिवेदन सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू समक्ष सादर प्रस्तुत गरेको छु ।

मिति: २०६६ भाद्र

ताना गौतम
प्रमुख अधिकृत

हाम्रो धारणा

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र स्थापनाको सातौं वर्षमा छ । समाजमा आर्थिक अनुशासन, नैतिकता र सदाचार कायम राख्ने उद्देश्यले भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ बमोजिम यस केन्द्रको स्थापना भएको हो ।

भ्रष्टाचार रोकथाम बहुपक्षीय र बहुआयामिक विषय हो । भ्रष्टाचार विरुद्धका क्रियाकलापहरुबाट तत्काल प्रतिफल र परिणाम देखिदैन पनि । त्यसैले, भ्रष्टाचार विरुद्ध नागरिकको पर्याप्त सचेतना निरन्तर आवश्यक पर्दछ । हाम्रो देशमा भ्रष्टाचार विरुद्ध पर्याप्त जनमत निर्माण गर्न सकिएको छैन । सचेत नागरिक पनि यसप्रति प्रायः निरपेक्ष रहेको पाइएको छ । यस्तो अवस्थामा सरकारले नै भ्रष्टाचार विरुद्ध प्रतिरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नुपर्ने हुन्छ जवकि भ्रष्टाचारको संभावित क्षेत्र पनि यही नै हो ।

यस केन्द्रले कानूनद्वारा निर्धारित सीमाभित्र रही भ्रष्टाचार विरुद्ध प्रतिरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरु गर्दै आएको छ । यस्तै प्रकृतिको अधिकार संवैधानिक निकायको रूपमा रहेको अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा पनि रहेको छ । कार्यक्षेत्रमा दोहोरोपनको बाबजुद कार्यकारिणी प्रमुख मातहत रहेको यो निकायले शनैः शनैः आफ्नो उपस्थिति विस्तार गर्दैछ । तसर्थ भ्रष्टाचार नियन्त्रण जस्तो राज्यविरुद्धको जघन्य अपराधको नियन्त्रण संवैधानिक अंगको जिम्मामा मात्र छोडिनु हुन्न भन्ने धारणा प्रबल बन्दै गएको छ ।

भ्रष्टाचारका कारण र असरहरु बहुपक्षीय र बहुरूपीय भएको सन्दर्भमा यसको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि केन्द्रले सरकारी निकायका साथै भ्रष्टाचार निवारणका क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न गैरसरकारी निकायहरूसंग पनि सहकार्य गर्दै आएको छ । केन्द्रले २०६५ श्रावणदेखि २०६६ आषाढ मसान्तसम्म सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु समेटी तयार पारेको प्रस्तुत प्रतिवेदन सम्बद्ध सबैलाई उपयोगी हुने आशा र विश्वास लिईएको छ ।

अन्त्यमा, यस केन्द्रको कार्यलाई अघि बढाउन सहयोग गर्ने सबै सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय, राजनैतिक दलहरु, नागरिक समाज, विद्यार्थी, पत्रकार, वकिल लगायत प्रतिवेदन तयार गर्ने काममा संलग्न केन्द्रका सम्बद्ध कर्मचारीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छौ ।

ताना गौतम

प्रमुख अधिकृत

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र

भाद्र, २०६६

विषय सूचि

विषय	पेज नं.
हाम्रो धारणा	
१. संस्थागत विकासक्रम	१
२. कार्यक्षेत्र	१
३. संगठनात्मक विकास	२
क) संरचना र जनशक्ति	२
ख) केन्द्रको सुदृढीकरणका लागि गरिएका प्रयासहरु	३
४. आर्थिक विवरण तथा बेरुजुको स्थिति	६
५. केन्द्रले सम्पन्न गरेका कार्यहरु	
(क) उजुरी तथा गुनासो व्यवस्थापन	६
(ख) सूचना संकलन	७
(ग) अनुगमन तथा छड्के निरीक्षण	७
(घ) सम्पत्ति विवरण तथा आयको अनुगमन	८
(ङ) जनचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम	१०
(च) निगरानी सम्बन्धी कार्य	११
(छ) नागरिक बडापत्र कार्यान्वयन अनुगमन	१२
(ज) अध्ययन अनुसन्धान	१३
(झ) अन्य	१३
६. प्राविधिक परीक्षण	
(क) पृष्ठभूमि	१३
(ख) परिभाषा र उद्देश्य	१४
(घ) प्राविधिक परीक्षणमा हेरिने विषयहरु	१५
(ङ) प्राविधिक परीक्षणको फाइदा	१५
(च) हाल सम्मको उपलब्धि	१६
(छ) आ.ब. २०६५।६६ मा प्राविधिक परीक्षण सम्पन्न आयोजनाहरु	१६
७. भविष्यका कार्ययोजना	१९
८. केन्द्रका समस्याहरु	२०
अनुसूचीहरु	

१. संस्थागत विकासक्रम

विक्रम सम्बतको १९ औं शताब्दीको प्रारम्भिक कालतिर एकीकृत नेपालको निर्माण हुनु अघि र पछि पनि भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धमा विभिन्न प्रयासहरू हुँदै आएको पाइन्छ । राजा सुरेन्द्रको पालामा बनेको मुलुकी ऐन (वि.सं. १९१०)मा हाकिमको नाउँमा कराउनेको महल अन्तर्गत हाकिम वा कर्मचारीले घुस खायो भन्ने विषयका उजुरीहरू दर्ता गर्ने, अपील सुन्ने, लगत भिकाउने, पजनी जाहेर गर्ने आदि सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था भएवाट यस कुराको पुष्टि हुन्छ ।

२००७ साल पछि भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्न राज्यले अवलम्बन गर्दै आएका प्रयासहरूलाई यहाँ उल्लेख गर्नु सान्दर्भिक हुन जान्छ ।

- १) भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २००९ अनुसार वि.सं. २०१० मा भ्रष्टाचार निवारण विभागको स्थापना पछि साविकमा छरिएर रहेका भ्रष्टाचार सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थालाई एकीकृत गर्ने प्रयास भएको देखिन्छ ।
- २) २०१७ सालको परिवर्तन पछि भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०१७ को कार्यान्वयन गर्न विशेष प्रहरी विभागको स्थापना भयो ।
- ३) नेपालको संविधान, २०१९ (दोश्रो संशोधन, २०३२) ले संवैधानिक अङ्गका रूपमा अख्तियार दुरुपयोग निवारण आयोगको गठन गर्‍यो ।
- ४) नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ ले भ्रष्टाचार सम्बन्धी अनुसन्धान र तहकिकात गर्ने कामको जिम्मेवारी अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगलाई सुम्पियो ।
- ५) नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ अनुसार भ्रष्टाचारको अनुसन्धान र तहकिकात गर्ने कामको जिम्मेवारी अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगलाई सुम्पिएकोमा ऐनको दफा ३७ अन्तर्गत रही २०५९ असार ४ गते सम्म विशेष प्रहरी विभागले काम गर्ने गरेको थियो ।
- ६) भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ लागु भएपछि विशेष प्रहरी विभाग खारेज भई भ्रष्टाचार सम्बन्धी निरोधात्मक तथा प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू गर्नका लागि सरकारले प्रधानमन्त्रीको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहने गरी २०५९ साउन २७ गते राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको स्थापना गर्‍यो ।

२. कार्यक्षेत्र

भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र (कार्य संचालन) नियमावली, २०६५ बमोजिम राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रलाई तोकिएका काम, कर्तव्य र अधिकार यस प्रकार छन्:-

- नेपाल सरकारका मन्त्रालय/विभाग/कार्यालय वा सार्वजनिक संस्थाबाट सम्पादन हुनुपर्ने कार्यहरू नियमितरूपमा भए नभएको विषयमा सूचना संकलन गर्ने,
- नेपाल सरकारका मन्त्रालय/विभाग/कार्यालय वा सार्वजनिक संस्थाबाट नियमित रूपमा हुनु पर्ने कार्य भएको नपाइएमा त्यस्ता निकायलाई सो विषयमा सतर्क गर्ने ।
- सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले प्रचलित कानून बमोजिम दिएको सम्पत्ति विवरण र आयको अनुगमन गर्ने ।
- भ्रष्टाचार हुनसक्ने स्थान वा काममा नियमित निगरानी राख्ने, छड्के जाँच र अन्वेषण गर्ने आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,

- भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धमा अपनाउनुपर्ने नीति, रणनीति र तत्सम्बन्धी कानूनमा कुनै सुधार गर्नुपर्ने देखिएमा नेपाल सरकारलाई आवश्यक सुझाव दिने,
- नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग, कार्यालय वा सार्वजनिक संस्थामा उजूरी पेटीका राख्ने व्यवस्था मिलाउने,
- भ्रष्टाचारको रोकथाम गर्ने उद्देश्यले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकायलाई सुझाव वा निर्देशन दिने,
- भ्रष्टाचार सम्बन्धी कसूरमा अनुसन्धान गर्ने निकाय वा पदाधिकारीबाट भ्रष्टाचार सम्बन्धी आवश्यक विवरण वा सूचना प्राप्त गरी अद्यावधिक गराई राख्ने,
- भ्रष्टाचार सम्बन्धी प्राप्त कुनै जानकारी सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने,
- भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धमा आइपर्ने अन्य काम गर्ने वा गराउने,
- प्रत्येक सरकारी कार्यालय, सार्वजनिक संस्था वा अन्य निकायमा कार्यरत सार्वजनिक पदधारण गरेका व्यक्तिले तोकिएको निकायमा सम्पत्ति विवरण समयमै पेश गरे/नगरेको र सम्पत्ति विवरण राख्न तोकिएको कार्यालयले सम्पत्ति विवरण राखे वा नराखेको अनुगमन गर्ने ।
- सरकारी कार्यालय वा सार्वजनिक संस्थाको काम नियमित भए नभएको निगरानी र छड्के जाँच गर्ने ।
- सरकारी कार्यालय वा सार्वजनिक संस्थाबाट निर्माण/संचालन गरिने आयोजनाको आवश्यकता अनुसार प्राविधिक परीक्षण गर्ने ।
- नेपाल सरकारले तोकेका अन्य काम गर्ने वा गराउने ।

३. संगठनात्मक विकास

क) संरचना र जनशक्ति

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहेको यस केन्द्रको प्रमुखमा नेपाल सरकारले निजामती सेवाको विशिष्ट श्रेणीका अधिकृतलाई प्रमुख अधिकृत पदमा तोक्ने व्यवस्था छ । साथै, केन्द्रको आवश्यकता अनुसार नेपाल सरकारका प्रशासनिक, प्राविधिक र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र प्रहरी समूहका कर्मचारीहरु रहने व्यवस्था छ ।

नेपाल सरकारको मिति २०५९।४।२७ को निर्णयले राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको स्थापना भए तापनि मिति २०५९।०८।११ देखि मात्र केन्द्रमा प्रमुख अधिकृत तोक्ने काम भएको हो ।

हालसम्म यस केन्द्रमा कार्यरत प्रमुख अधिकृतहरुको नामावली अनुसूची “क” मा समावेश गरिएको छ ।

यस केन्द्रका प्रमुख अधिकृतको प्रत्यक्ष मातहतमा २ वटा महाशाखाहरु, प्राविधिक परीक्षण महाशाखा र प्रशासन तथा अनुगमन महाशाखा र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र प्रहरी समूह रहेको छ । यी महाशाखा अन्तर्गत ७ वटा विभिन्न शाखाहरु रहेका छन् ।

संगठन तालिका अनुसूची “ख” मा र दरवन्दी तथा पदपूर्ति विवरण अनुसूची “ग” मा समावेश गरिएको छ । साथै आ.व. २०६५।०६६ को अन्त्यमा केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीको नामावली अनुसूची (भ) मा समावेश गरिएको छ ।

ख) केन्द्रको सुदृढीकरणका लागि गरिएका प्रयासहरू

केन्द्रको सुदृढीकरणका लागि गरिएका प्रयासहरू देहाय बमोजिम छन् :-

- क) **नियमावलीको व्यवस्था :-** केन्द्रको कामलाई प्रभावकारी/व्यवस्थित तुल्याउन राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र (कार्य संचालन) नियमावली, २०६५ मिति २०६५ चैत्र ४ गते देखि जारी भएको छ ।
- ख) **केन्द्रको भवन व्यवस्थापन :-** सिंहदरवार परिसरभित्र केन्द्रको भवन रहेको स्थानमा स्थानीय विकास मंत्रालयको लागि भवन बनाउने कार्यक्रमले गर्दा केन्द्रलाई नयाँ भवनको आवश्यकता भयो । प्रधानमंत्रीज्यूको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहेको केन्द्रको लागि सिंहदरवार भित्रै छुट्टै भवनको व्यवस्था नहुँदा र केन्द्रलाई भवन खाली गरिदिन वारम्बार ताकेता भै आएकोले केन्द्रले अनामनगरमा घर भाडामा लिई २०६५ चैत्रको तेस्रो सातादेखि कार्यालय संचालन गर्दै आएको छ ।
- ग) **उजुरी व्यवस्थापन :** राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रमा विभिन्न माध्यमबाट प्राप्त हुने उजुरी एवं सूचनाका छानवीन तथा अन्वेषण गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी एवं व्यवस्थित बनाउन केन्द्रका प्रहरी कर्मचारीहरू समेतलाई संलग्न गराई ५ वटा अनुगमन एवं अन्वेषण शाखाहरू मार्फत कार्य प्रारम्भ गरिएको छ । केन्द्रमा प्राप्त उजुरी एवं सूचनाहरूका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गरी बुझ्ने वा स्थलगत रूपमा टोली पठाई प्रारम्भिक छानवीन गर्ने र त्यसबाट भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापहरू तथा अनियमितता भएको पाइएमा केन्द्रलाई प्राप्त कानूनी अधिकारको अधीनमा रही कार्य फछ्यौट गरिदै आएको छ ।
- घ) **निर्देशन कार्यान्वयन-** भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सरकारी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, जवाफदेही र उत्तरदायी तुल्याउन तात्कालिन प्रधानमंत्रीज्यूबाट मिति २०६५।१०।१२ मा भएको संबोधनमा उल्लेखित यस केन्द्रसंग सम्बन्धित तपसिल बमोजिमका विभिन्न विषयहरू कार्यान्वयन गर्न सरकारका सवै मंत्रालय/विभाग/सचिवालय/आयोगहरूमा केन्द्रले पत्राचार गरी अनुगमन तथा निरीक्षण गर्दै र आवश्यकतानुसार सम्बन्धित निकायहरूलाई सचेत गराउदै आएको छ ।

प्रधानमन्त्रीज्यूबाट मिति २०६५।१०।१२ मा सम्बोधित केन्द्रसंग सम्बन्धित निर्देशनहरू

क्र. सं.	सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्य	क्रियाकलाप	समय	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धि अनुगमनका सूचक	समीक्षा र मूल्यांकन व्यवस्था
१	सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तुल्याउन सवै सरकारी कार्यालयमा टोकन प्रणाली लागू गर्ने र अनुगमनका लागि छड्के निगरानी तथा उजुरी व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी तुल्याउने । यस कार्यको निगरानी तथा अनुगमन राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र र जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूले गर्ने गरी व्यवस्था गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> टोकन प्रणाली लागू गर्न निर्देशन जारी गर्ने । अनुगमन र छड्के निगरानीलाई कडा तुल्याउने । 	२०६५ माघ २० गते देखि शुरु गर्ने	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, गृह मन्त्रालय	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	<ul style="list-style-type: none"> टोकन पद्धति लागू सेवाग्राहीको सन्तुष्टि वृद्धि उजुरी दर्ता गुनासो व्यवस्थापन नियमित अनुगमन समस्या समाधान र सुधार 	शासकीय सुधार + प्रशासन

क्रमशः

२	सवै सरकारी कार्यालयको उजुरी पेटिकालाई व्यवस्थित र कार्यमूलक तुल्याउने र सो का आधारमा सन्तोषजनक कार्य नगर्ने कर्मचारी माथि कारवाही गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> उजुरी पेटिका सम्बन्धी व्यवस्था कडाइका साथ लागू गर्न निर्देशन जारी गर्ने । उजुरीसम्बन्धी अनुगमन गर्ने । सन्तोषजनक कार्य नगर्ने कर्मचारी पहिचान गरी कारवाहीको प्रक्रियामा लैजाने । 	२०६५ माघ महिना भित्र लागू गर्ने	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	<ul style="list-style-type: none"> उजुरी संख्या कारवाहीको विवरण 	शासकीय सुधार + प्रशासन
३	सरकारी सेवा प्रदायक कार्यालयमा मध्यस्थ र दलालको प्रवेश निषेध गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> प्रवेश निषेध गर्न आदेशजारी गराउने । सेवाग्राहीको सेवाका लागि सहयोग कक्षलाई क्रियाशील तुल्याउने । सेवा सहजीकरणका लागि सहकार्य गर्ने । 	२०६५ माघ महिना भित्र लागू गर्ने	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	गृह मन्त्रालय	<ul style="list-style-type: none"> सेवाग्राहीको सन्तुष्टि 	शासकीय सुधार + प्रशासन
४	सेवाग्राहीको काम सोही दिन हुन नसके सो को कारण खुलाई जानकारी दिने परिपाटी लागू गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> परिपाटी लागू गर्न आदेश जारी गर्ने 	२०६५ माघ २० गते देखि शुरु गर्ने	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	गृह मन्त्रालय	<ul style="list-style-type: none"> सेवाग्राहीको सन्तुष्टि 	+ शासकीय सुधार प्रशासन

४. आर्थिक विवरण तथा बेरुजुको स्थिति

(क) बजेट व्यवस्था

केन्द्रलाई आ.व.०६५।०६६ मा बजेट उपशीर्षक नं. २७३।११० (चालु), २७४।११० (पूजिगत) तथा अर्थ बजेट अन्तर्गत नेपाल सरकारद्वारा ३,७६,५८,७४०।- बजेट विनियोजन भएकोमा ३,५२,१२,९६४।७९ खर्च भएको छ ।

केन्द्रको उपरोक्त आ.व.को वार्षिक आर्थिक विवरण अनुसूची “घ” र आ.व. अनुसारको बजेट निकाशा तथा खर्चको विवरण अनुसूची “ड” मा समावेश गरिएको छ ।

(ख) बेरुजुको स्थिति

केन्द्र स्थापना भएको आ.व.०५९।०६० देखि आ.व. ०६३।०६४ सम्म केन्द्रको नाममा बेरुजु शून्य रहेको छ । आ.व. ०६४।६५ मा २,०६,५१७।- बेरुजु देखिएकोमा रु. १,८५,३१७ फछ्यौट भै संपरीक्षण हुन बाँकी छ ।

बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी आर्थिक वर्षगत विवरण अनुसूची “च” मा समावेश गरिएको छ ।

५. केन्द्रले सम्पन्न गरेका कार्यहरू

भ्रष्टाचार नियन्त्रणका सन्दर्भमा सरकारी कार्यालय/सार्वजनिक संस्थाहरूको अनुगमन निरीक्षण गर्ने, अनियमितता, ढिलासुस्ती, लापरवाही, अनुशासनहिनता सम्बन्धमा सूचना संकलन, निगरानी, अन्वेषण गर्ने, सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी कार्यको अनुगमन र भौतिक संरचनाहरूको प्राविधिक परीक्षण गर्ने सिलसिलामा केन्द्रले देहाय बमोजिमका कार्य गर्दै आएको छ ।

(क) उजुरी तथा गुनासो व्यवस्थापन

भ्रष्टाचारजन्य कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्न सूचना संकलन, अन्वेषण एवं प्राप्त जानकारी सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने र भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापहरू हुने नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय र सार्वजनिक संस्थाहरूको नियमित रूपमा केन्द्रले निगरानी तथा अनुगमन गरिरहेको छ । अनियमितता र भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापहरूका सूचनाहरू संकलन गर्न केन्द्रमा **हटलाइन टेलिफोन (४२२४९०१)** को व्यवस्था गरिएको छ । त्यस्तै, फ्याक्स, उजुरीपेटिका तथा हुलाक मार्फत पनि उजुरीहरू प्राप्त हुने गरेको छ । केन्द्रले अनुगमनबाट संकलित तथ्य एवं पत्रपत्रिकामा प्रकाशित समाचारहरूलाई पनि उजुरीको सूचनाको रूपमा लिने गरेको छ ।

सरकारी तथा सार्वजनिक संस्थाहरूबाट प्रदान हुने सेवा, सुविधाहरूको बारेमा कहीं कतै केही गुनासो, सुभाब पठाउन सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरे पश्चात् उजुरीहरूको संख्यामा बृद्धि भएको छ ।

केन्द्रमा भ्रष्टाचार, अनियमितता, ढिलासुस्ती र लापरवाहीसँग सम्बन्धित उजुरीहरू पर्ने गरेका छन् । केन्द्रको कार्यक्षेत्र उपचारात्मक नभई निरोधात्मक रहेको हुँदा प्रारम्भिक छानवीनबाट भ्रष्टाचार भएको देखिए अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा लेखी पठाउने र अन्यको हकमा सम्बन्धित निकायलाई निर्देशन, सुभाब वा ध्यानाकर्षण गर्ने गरिएको छ ।

केन्द्रमा कुनै पनि माध्यमबाट प्राप्त उजुरी उपर देहाय बमोजिम कारवाही अगाडि बढाउने गरिएको छ ।

- (क) सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गरी बुझ्ने वा स्थलगत रूपमा टोली पठाई प्रारम्भिक छानवीन (Enquiry) गर्ने ।
- (ख) छानवीनबाट प्राप्त प्रतिवेदन अनुसार अनियमितता भएको पाइएमा आवश्यकतानुसार सरोकारवालालाई सतर्क वा ध्यानाकर्षण गराउने ।
- (ग) छानवीनबाट प्राप्त प्रतिवेदन अनुसार अनियमितता तथा भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलाप भएको पाइएमा सम्बन्धित निकायलाई निर्देशन/सुझाव दिने ।
- (घ) कुनै सूचना वा उजुरीको हकमा भने आवश्यक कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा नै लेखी पठाउने गरिएको छ ।

उजुरी सम्बन्धी विवरण अनुसूची “छ” मा समावेश गरिएको छ ।

(ख) सूचना संकलन

देश भरीका सरकारी कार्यालय तथा सार्वजनिक संस्थाहरूमा नियमित रूपमा कार्यसम्पादन भए नभएको सम्बन्धमा सूचना संकलन गर्ने कार्य यस केन्द्रलाई सुम्पिए अनुरूप यस केन्द्रबाट समय समयमा टोली खटाई अनुगमन हुने गरेको छ । अनुगमनको क्रममा संबन्धित कार्यालयको भौतिक सुविधा तथा वातावरण, गुनासो व्यवस्थापन, कर्मचारीको उपस्थिति, जिम्मेवारी बाँडफाँड, आन्तरिक संचार प्रणाली र निर्णय प्रक्रिया, अभिलेख व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति संरक्षण, वार्षिक कार्यक्रम र बजेट, बेरुजु सम्परीक्षण, सम्पत्ति विवरण अभिलेख तथा मातहत कार्यालय निरीक्षण अनुगमन, नागरिक बडापत्र, उजुरी पेटीका एवं सेवाग्राहीका अवरुद्ध कुनै काम कारवाही भए सो समेत हेर्ने गरिएको छ । अनुगमनबाट देखिएका कमी कमजोरीहरू हटाई सुधार गर्न सम्बन्धित तालुक कार्यालयहरूमा लेखी पठाउने गरिएको छ ।

विभिन्न पत्रपत्रिकाहरूमा भ्रष्टाचार सम्बन्धी प्रकाशित समाचार लेख रचनाहरू संकलन गरी सम्बन्धित निकायहरू संग बुझी अनियमितता न्युनिकरण गर्नको लागि ती लेख तथा सुचनाहरूको क्लिपिङ्ग लिने व्यवस्था गरिएको छ । साथै केन्द्रमा क्लिपिङ्ग तथा हट लाइन इकाई खडा गरी सुचनालाई व्यवस्थित र चुस्त तवरमा संकलन गरी आवश्यक कारवाहीका लागि सम्बन्धित शाखाहरूमा पठाउने व्यवस्था गरिएको छ ।

यसै गरी सिंहदरवारका पूर्व र दक्षिण ढोकाहरूमा केन्द्रको उजुरी पेटीका राखि सर्वसाधारण नागरिकहरूबाट सिंहदरवार परिसर भित्रका केन्द्रीय निकायहरू विरुद्धका उजुरीहरू संकलन गर्ने गरिएको छ ।

मूलतः जनतासँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने सरकारी एवं सार्वजनिक संस्थाहरू जस्तै जिल्ला प्रशासन, मालपोत, विद्युत, यातायात व्यवस्था, नगरपालिका, वैदेशिक रोजगार जस्ता कार्यालयहरूको अनुगमन निरीक्षण तथा निगरानी गर्ने गरिएको छ । केन्द्रले खटाएको टोलीले अनुगमन निरीक्षण गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने र उपयुक्त सुझावहरू सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने कार्य समेत भएको छ ।

(ग) अनुगमन तथा छड्के निरीक्षण

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रबाट काठमाडौं उपत्यका र विभिन्न जिल्लामा अनुगमन टोली खटाई समयपालन र नियमितताको अनुगमन गरिएको र त्यसबाट जम्मा ६९७ भन्दा बढी कर्मचारीहरू

छड्केमा परेका थिए । त्यसरी छड्केमा पर्ने कर्मचारीहरूलाई नियमानुसार कारवाही गरी सो को जानकारी केन्द्रलाई दिन निर्देशन दिइएको छ । केन्द्रले काठमाडौं उपत्यकाका विभिन्न सरकारी कार्यालय तथा सार्वजनिक संस्था बाहेक मकवानपुर, नवलपरासी, बर्दिया, कैलाली, बाँके, सुनसरी, भद्रा, काभ्रेपलान्चोक, पाँचथर, इलाम, मोरङ, तेह्रथुम, धनकुटा, उदयपुर, दोलखा, दाङ, प्युठान, सल्यान, डोटी, कञ्चनपुर जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय तथा सार्वजनिक संस्थाहरूमा निरीक्षण अनुगमन कार्य गरेको थियो । अनुगमनको क्रममा देखिएका निम्न कमी कमजोरीहरू सुधार गर्न सम्बन्धित निकायहरूलाई निर्देशन दिइएको थियो ।

निरीक्षण अनुगमनबाट देखिएका मुख्य कमी कमजोरी र दिइएका सुभावहरू

- क) जिल्लास्तरीय विभिन्न कार्यालयहरूबाट सम्पादन हुने विकास कार्यक्रम बारे जनतालाई जानकारी दिने गरेको नपाइएकाले त्यस्ता कार्यक्रमबाट लाभान्वित वर्गलाई समेत समावेश गरी कार्यक्रम संचालन गरिनु पर्ने ।
- ख) कतिपय राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूबाट वार्षिक रुपमा सम्पत्ति विवरण बुझाउनु पर्ने दायित्वको परिपालना नभएको देखिएकाले कानून बमोजिम सम्पत्ति विवरण बुझाउनको लागि ध्यानाकर्षण गरिएको ।
- ग) सेवाग्राहीहरूको संख्या र कार्यबोझ बृद्धि हुँदै गैरहेकोले जनसम्पर्क हुने जिल्लास्तरीय कार्यालयहरूमा कर्मचारी अपुग देखिएकाले मौजुदा कर्मचारी दरवन्दीको पुनरावलोकन गरी वृद्धि गरिनु पर्ने ।
- घ) नागरिक बडापत्र र उजुरी पेटिका कार्यालयको शोभा बढाउने मात्र विषयवस्तु नभएर सो बमोजिम सेवा प्रदान गरिने प्रत्याभुति हुनुपर्ने ।
- ङ) कार्यालयको अभिलेख तथा सूचनाहरू कम्प्युटरकृत गरी जनतालाई छिटो छरितो सेवा प्रदान गर्न प्रयासरत रहनु पर्ने ।
- च) कार्यालयबाट भएको मासिक खर्च नियमानुसार सर्वसाधारण जनताले देख्ने र बुझ्ने गरी सार्वजनिक गरी पारदर्शीता अपनाउन ध्यान दिनु पर्ने ।
- छ) जिल्लास्थित कार्यालयहरूमा कार्यरत विशेषतः राजपत्र अनंकित कर्मचारीहरूलाई कार्यालयको कामको प्रकृति अनुसार ज्ञान र सीप दिलाउने गरी प्रशिक्षण कार्यक्रमहरू संचालन गर्नु पर्ने ।
- ज) कर्मचारीहरूलाई समयपालन र नियमितता सम्बन्धी आचरण पालन गर्न लगाउनु पर्ने ।

(घ) सम्पत्ति विवरण तथा आयको अनुगमन

भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ५० र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र (कार्य संचालन) नियमावली, २०६५ बमोजिम सार्वजनिक पदाधिकारीहरूले पेश गर्नु पर्ने सम्पत्ति विवरण सम्बन्धमा केन्द्रले निम्नानुसार कार्यहरू संचालन गरेको छ ।

- क) भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९ को दफा ५० बमोजिम सार्वजनिक पदमा वहाल रहेका व्यक्तिले आफ्नो र आफ्नो परिवारको नाममा भएको सम्पत्तिको विवरण बुझाउनेबारे सार्वजनिक सूचना जारी गरी प्रचारप्रसार गरिएको छ । सम्पत्ति विवरण बुझाउन तोकिएका निकायहरूको विवरण अनुसूचि ("ज") मा उल्लेख छ । यसबाट आ.ब. ०६६।०६७ मा सम्पत्ति विवरण बुझाउने राष्ट्र सेवकको संख्यामा बढोत्तरी हुने विश्वास लिइएको छ ।

- ख) सार्वजनिक पदधारण गरी सम्पत्ति विवरण नबुझाउने व्यक्तिहरूको विवरण सम्बन्धित निकायहरूबाट माग गरिएको ।
- ग) सम्पत्ति विवरण नबुझाएको भनी विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त त्यस्ता पदाधिकारीहरूको नामावली आवश्यक कारवाहीका लागि अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगलाई उपलब्ध गराउँदै आएको छ ।

भ्रष्टाचार निवारण ऐनको दफा ५० र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र (कार्य संचालन) नियमावली, २०६५ बमोजिम यस केन्द्रले सार्वजनिक पदधारण गरेको व्यक्तिहरूले तोकिएका निकायहरूमा सम्पत्ति विवरण बुझाए नबुझाएको सम्बन्धमा गरेको अनुगमनबाट देखिएका कमी कमजोरीहरू निम्न रहेका छन् :-

- सम्पत्ति विवरण राख्नु पर्ने दायित्व भएका निकायहरूमा प्राप्त हुने सम्पत्ति विवरण व्यवस्थापन गर्नको लागि छुट्टै (थप) जनशक्ति उपलब्ध नहुँदा सिमित जनशक्तिबाटै सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी थप कार्य सम्पन्न गर्न कठिनाई भएको ।
- सार्वजनिक पदाधिकारीहरूबाट वार्षिक रूपमा पेश हुन आउने सम्पत्ति विवरण सुरक्षित र व्यवस्थित तवरले राख्नका लागि आवश्यक पर्ने दराज, फाइल क्याबिनेट, कोठाहरू पर्याप्त नहुँदा व्यवस्थित गर्न नसकिएको र सो कार्यलाई उच्च प्राथमिकता पनि नदिइएको ।
- सम्पत्ति विवरण अद्यावधिक राख्नु पर्ने दायित्व भएका निकायहरू र सार्वजनिक पदाधिकारीबाट प्राप्त सम्पत्ति विवरण संकलन गरी पठाउने निकायहरू बीचमा समन्वय हुन नसक्दा सो सम्बन्धि अभिलेख अद्यावधिक र व्यवस्थित हुन नसकेको ।
- सम्पत्ति विवरण बुझाउनु पर्ने दायित्व भएका सार्वजनिक पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू सम्पत्ति विवरण कहाँ र कहिले बुझाउने भन्ने सम्बन्धमा अन्यौलमा रहेका ।
- सम्पत्ति विवरण संकलन गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने कार्यलाई सम्बन्धित निकायहरूले उच्च प्राथमिकता दिने नगरेको ।
- आफु मातहत सम्पत्ति विवरण बुझाउनु पर्ने दायित्व भएका पदाधिकारीहरूको विवरण सम्बन्धित निकायहरूलाई जानकारी नभएको ।
- राष्ट्र सेवकहरूलाई सम्पत्ति विवरण बुझाउनु पर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको जानकारी नभएको र सम्बन्धित निकायहरूले सो को प्रभावकारी कार्यान्वयन समेत नगरेको ।

केन्द्रले सम्पत्ति विवरण व्यवस्थापनका चुनौती र समाधानका उपायहरू विषयक गोष्ठी मिति २०६६ जेष्ठ २१ गते होटल आर्किड त्रिपुरेश्वरमा आयोजना गरेको थियो । उक्त गोष्ठीमा सहभागी प्रतिनिधिहरूबाट प्राप्त सुझावहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

- देश भरी छरीएर रहेका विशिष्ट श्रेणी देखि निम्नस्तर सम्मका लाखौं सार्वजनिक पद धारण गरेका पदाधिकारीहरू सबैले सम्पत्ति विवरण पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था व्यावहारिक छ वा छैन सो को अध्ययन हुनु पर्ने ।
- शिक्षक, प्राध्यापकहरूले समेत सम्पत्ति विवरण बुझाउनु पर्छ भन्ने ज्ञान नभएकोले प्रचार प्रसार गर्नु पर्ने, राजनैतिक नियुक्ति पाउनेहरूका लागि नियुक्ति पत्र दिँदाकै अवस्थामा सम्पत्ति विवरण बुझाउने व्यवस्था गर्न उचित हुने ।

- तलव भत्ता खुवाउदा नै अनिवार्य रुपमा सम्पत्ति विवरण बुझाउन पर्ने व्यवस्था गर्दा व्यवस्थित हुन सक्ने ।
- सम्पत्ति विवरण व्यवस्थापनगर्ने निकायहरूले यस कार्यलाई सामुहिक जिम्मेवारीको भावनाबाट सम्पादन गरिनु पर्ने ।
- सम्पत्ति विवरण बुझाए/नबुझाएको विषयमा कर्मचारीको रमाना पत्रको ढाँचामा नै उल्लेख गर्ने परिपाटी वसाल्न राम्रो हुने ।
- सम्पत्ति विवरणको व्यवस्थापनका लागि प्रत्येक मन्त्रालयमा छुट्टै जनशक्ति सहितको Focal Point को व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- सम्पत्ति विवरण नबुझाएको विषयको कारवाही उच्च राजनैतिक एवं प्रशासनिक तहबाट शुरु गरी क्रमशः अन्य कर्मचारीहरूमा गर्दै जानु पर्ने ।
- देशका हिमाल, पहाड तराईका कुनाकापचामा रहने कर्मचारीहरूलाई सम्पत्ति विवरण बुझाउने ६० दिन को म्याद वढाई ३/४ महिना हुनु पर्ने ।
- संस्थान, समिति, बोर्ड, कम्पनीहरूमा कार्यरत पदाधिकारीहरूको सम्पत्ति विवरण सम्बन्धित निकायमै राखिनु पर्ने ।
- निजामती कितावखानामा सम्पत्ति विवरणको थुप्रोको कारण विवरण व्यवस्थापन गर्न कठिनाई हुने भएकोले प्रत्येक आ.व. मा भर्नु पर्ने विद्यमान कानूनी प्रावधानको सट्टा शुरु नियुक्तिमा भरिसके पश्चात ५/१० वर्षमा मात्र भर्ने हो कि वा सम्पत्ति वढाएको भए मात्र भर्ने व्यवस्था गर्ने हो व्यापक छलफल पश्चात कानूनमा सुधार गरिनु पर्ने ।
- प्रशासनिक अधिकार र पहुँच नभएका तल्लोस्तरका कर्मचारीहरू जस्तै: ड्राईभर, पियन, पाले, हुलाकी, जवान, मुखियाले सम्पत्ति विवरण बुझाउन नपर्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- सार्वजनिक पदाधिकारीले कुनै एक ठाउँमा सम्पत्ति विवरण बुझाई सके पश्चात सोही वर्ष अन्य स्थानमा पुन राजनीतिक नियुक्ती भइ जाँदा पुन बुझाउनु नपर्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।

(ड) जनचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम

केन्द्रले नेपाल अधिराज्यका विभिन्न जिल्लाहरूमा भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले संवन्धित जिल्लाका सरकारी कार्यालय एवं सार्वजनिक संस्थाका प्रमुखहरू, गैर सरकारी संस्था तथा नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरू, पत्रकारहरू, बुद्धिजीवीहरू सहभागी गराई कार्यपत्रहरू प्रस्तुत गरी जनचेतनामूलक गोष्ठी आयोजना गर्ने गरेको छ । यसै क्रममा भापा, सिन्धुपाल्चोक, कास्की, रुपन्देही, जुम्ला र डडेल्धुरा समेत ६ जिल्लामा जनचेतना सम्बन्धी गोष्ठी संचालन गरियो भने ११ वटा सामुदायिक शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरियो । यस किसिमका गोष्ठीहरूबाट प्राप्त हुने

महत्वपूर्ण सुझावहरूलाई केन्द्रले मार्गदर्शनको रूपमा लिई आफ्ना भावी कार्यक्रमहरूमा समावेश गर्ने गरेको छ ।

गोष्ठी संचालनका अलावा भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्न यस आ.ब. अघि ६ श्रृंखलाको एउटा टेलिफिल्म र १० वटा छोटो सन्देश तयार गर्ने कार्य सम्पन्न गरेर यस्ता सामाग्रीलाई नेपाल टेलिभिजनबाट प्रसारण गरिएको थियो । साथै, तिनै छोटो सन्देशको श्रव्य सामाग्रीहरू तयार गरी रेडियो नेपाल र अन्य निजी रेडियोबाट समेत प्रसारण गरिएको थियो । यसबाट सेवाग्राही र सेवाप्रदायक सबैमा सकारात्मक प्रभाव परेको देखिएको छ । केन्द्रबाट यस वर्ष ६ वटा विषयका टेलिफिल्म, ४ वटा गीति सन्देश र २ वटा छोटो सन्देशहरू, निर्माण गरियो । यसरी नै ६ वटा भिडियो फिल्म एक/एक पटक र १० वटा छोटो सन्देश १० पटक नेपाल टेलिभिजनबाट र छोटो श्रव्य सन्देश १७८८ पटक रेडियोबाट प्रसारण गरिएको थियो ।

(च) निगरानी सम्बन्धी कार्य

काठमाण्डौ उपत्यकाभित्र सरकारी एवं सार्वजनिक संस्थाहरूबाट सम्पादन हुने कामको निगरानी राख्ने कार्यको लागि देहायका ९ वटा कार्यालयहरूमा टोली खटाई सेवामा सुधार ल्याउन निम्न सुझाव एवं निर्देशनहरू दिइएको थियो :-

१) मालपोत कार्यालय, ढिल्लीवजार र नापी शाखा, ढिल्लीवजार

- नागरिक बडापत्र, उजुरी पेटिका सबैले देख्ने गरी राख्नु पर्ने ।
- टोकन प्रणाली अनिवार्य रूपमा लागु गर्ने ।
- अभिलेख, श्रेस्ता चुस्त राख्ने र क्रमवद्ध रूपमा कार्य फछ्यौट हुने व्यवस्था मिलाउने ।
- अशक्त अपाङ्ग, बुढाबुढीलाई प्राथमिकता दिई उनीहरू संग सम्बन्धित कार्यहरू फछ्यौट गर्ने ।
- सेवाग्राहीहरूको सुविधाको लागि उपयुक्त पार्किङ्ग एवं शौचालयको व्यवस्था गर्ने ।
- दलाल प्रवेशलाई कडाईकासाथ रोक लगाउने ।

२) वैदेशिक रोजगार विभाग

- विभागले प्रदान गर्ने सबै सेवा भल्कने गरी नागरिक बडापत्रमा समसामयिक सुधार गर्ने ।
- उजुरी फछ्यौटको गतिलाई तीव्रता प्रदान गर्ने ।
- सोधपुछ कक्षमा नियमित र अनिवार्य रूपमा कर्मचारीको व्यवस्था गर्ने ।
- विभागका कर्मचारी र म्यानपावर कम्पनीको कर्मचारीहरूले पालना गर्नुपर्ने आचार संहिता तयार गरी लागू गर्ने ।
- म्यानपावर कम्पनीको काम कारवाहीको आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गर्ने ।
- अनुगमन र निरीक्षण प्रभावकारी बनाउने ।

३) यातायात व्यवस्था विभाग (वागमती यातायात व्यवस्था कार्यालयको सेवा सुधार सम्बन्धमा)

- कार्यालयको अभिलेख प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी राख्ने ।
- दलाल प्रवेशलाई पूर्णरूपमा रोक लगाउने ।
- सूचना डेस्कको व्यवस्था गर्ने ।

- सार्वजनिक सवारीको भाडाको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- नागरिक बडापत्रलाई अद्यावधिक गरी सवैले देख्न सक्ने ठाउँमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने।

४) कम्पनी रजिष्टारको कार्यालय

- टोकन प्रणालीबाट सेवाग्राहीको काम छिटो छरितो एवं प्रभावकारी तरिकाबाट गर्ने ।
- कानून बमोजिम अख्तियार प्राप्त गरेका दलाल र वकिललाई मात्र प्रवेश दिने व्यवस्था गर्ने ।
- कार्यालयमा रहेका रजिष्टर फाइलहरु व्यवस्थित गर्ने ।
- कार्यालयका कर्मचारीहरुले अनिवार्य रुपमा सेवाग्राहीले देख्ने गरी कर्मचारी परिचय पत्र लगाउने व्यवस्था मिलाउने ।
- नागरिक बडापत्रमा उल्लेखित समय भित्र कार्य सम्पन्न गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

६) विद्युत प्राधिकरण, पश्चिम वितरण केन्द्र, कुलेश्वर

- नागरिक बडापत्र तथा उजुरी पेटिकालाई व्यवस्थित गरि सेवाग्राहीको पहुँच हुने स्थानमा राखी समय अनुसार अद्यावधिक गर्ने ।
- टोकन प्रणालीलाई व्यवस्थित तथा पूर्ण रुपमा लागू गर्ने ।
- कार्यालयको सरसफाई तथा जिन्सी सामानको यथोचित संभार सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।

(छ) नागरिक बडापत्र कार्यान्वयन अनुगमन

सरकारी कार्यालय एवं सार्वजनिक संस्थाहरुमा नागरिक बडापत्र कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्नका लागि देहायका ३ वटा कार्यालयहरुमा टोली खटाई ती निकायहरुबाट हुने काम कारवाहीलाई चुस्त र प्रभावकारी बनाउन प्रयास गरिएको थियो । उक्त टोलीहरुबाट प्राप्त सुझावका आधारमा सम्बन्धित निकायहरुलाई सेवा सुधारका लागि सुझाव एवं निर्देशन दिइएको थियो ।

सि.नं.	कार्यालय	निर्देशन
१	वैदेशिक रोजगार विभाग	<ul style="list-style-type: none"> ● टोकन प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी सेवाग्राहीको काम छिटो छरितो एवं व्यवस्थित तरिकाले सम्पन्न गर्ने तर्फ ध्यान दिने । ● अभिलेख प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने । ● नयाँ साँगठनिक स्वरुप अनुसारको वैदेशिक रोजगार विभागको नागरिक बडापत्र राख्ने । ● उजुरी निर्देशिका तयार गरि कार्य फछ्यौट गर्न व्यवस्था गर्ने । ● अभिमुखीकरण तालिमको लागि पर्याप्त समय दिई सूचना गर्ने । ● वैदेशिक रोजगारदाता कम्पनीले पठाएको माग पत्रका आधारमा विभागले दिएको स्वीकृति बमोजिम म्यान पावर कम्पनिले गरेको विज्ञापनको अनुगमन गर्ने । ● सौधपुछ कक्षमा नियमित र अनिवार्य रुपमा कर्मचारीको व्यवस्था गर्ने ।
२	ललितुर उपमहानगर	<ul style="list-style-type: none"> ● हेल्प डेस्क उपयुक्त स्थानमा राख्ने ।

	पालिका	<ul style="list-style-type: none"> उजुरी पेटिका दैनिक खोली हेरी कारवाही गर्ने । सेवाग्राहीको सहज पहुँच हुन सक्ने गरि नोडल अधिकृत तोक्ने । यथासम्भव कर्मचारीहरुको शाखा सरुवा एक वर्षमा एकपटक गर्ने व्यवस्था मिलाउने । मुद्दाहरु छिटोछरितो फछ्यौट गर्ने ।
३	नापी शाखा भक्तपुर	<ul style="list-style-type: none"> कर्मचारीहरुलाई वस्ने पर्याप्त स्थानको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने । सरकारी सम्पत्ति ट्रेस नक्सा, फिल्डबुक उत्तरको भण्डारण व्यवस्था दलालको पहुँच नपुग्ने गरी सुरक्षित राख्ने । फिल्डमा गई काम गर्नु गर्दा निवेदनको दर्ता अनुसार प्राथमिकताका आधारमा कर्मचारी खटाउनु पर्ने । कार्यालय हाताभिन्न कडाईका साथ दलाल प्रवेश रोक्न लगाउने ।

(ज) अध्ययन अनुसन्धान

भ्रष्टाचार न्युनीकरणमा सहयोग पुऱ्याउने गरी यस केन्द्रबाट आ.व. ०६५।६६ मा देहायका विषयहरुमा अध्ययन अनुसन्धान गराइएको थियो :-

(क)	कृषि प्रसार सेवाप्रवाहको सूचक
(ख)	नगरपालिका क्षेत्रको सेवा प्रवाहको सूचकांकको निर्माण
(ग)	भ्रष्टाचार विरुद्धका परिसूचक निर्माण
(घ)	सम्पत्ति विवरण व्यवस्थापन र समाधानका उपायहरु
(ङ)	निहित स्वार्थको द्वन्दको कार्य योजना निर्माण

(झ) अन्य

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले आफ्ना गतिविधिहरुलाई सर्वसाधारण नागरिकहरुलाई जानकारी दिने उद्देश्यले पोष्टर, पम्पलेट, स्टीकर, जानकारीमूलक हाते पुस्तिका र ब्रोसरहरु छपाई गरी वितरण गर्दै आएको छ ।

६. प्राविधिक परीक्षण : पृष्ठभूमि, परिभाषा र उद्देश्यहरु

(क) पृष्ठभूमि :

सार्वजनिक निर्माण आयोजनाहरुको गुणस्तर अभिवृद्धी गर्न प्राविधिक परीक्षण (Technical Audit) गर्ने कार्य नेपालको सन्दर्भमा नयाँ भए पनि यसको महत्वबारे सन् १९७० देखि नै सबैको सरोकारको विषयवस्तु बन्दै आएको पाइन्छ । सार्वजनिक निर्माण कार्यको गुणस्तर तथा खर्च गरिएको रकमको आधारमा प्राप्त सेवाहरुको चर्चा सम्बन्धमा प्रशासनिक सुधार आयोग र एसियाली विकास बैंकले सन् १९९० मा सम्बोधन गरेको पाइन्छ ।

आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५६ मा भएको पहिलो संसोधनमा नियम ६२ (क) थप गरी राष्ट्रिय योजना आयोगमा प्राविधिक परीक्षण महाशाखा स्थापना भयो । त्यस पछि विश्व

वैकको सहयोगमा भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयमा संचालित सडक मर्मत तथा विकास आयोजना (Road maintenance & Development Project) अन्तर्गत प्राविधिक परीक्षण क्षमता विकास परियोजना (Development of Technical Audit capacity project) लागु गरियो । यस परियोजनाबाट जुलाई ३१, २००३ मा सडक, खानेपानी तथा सरसफाई र आवास सम्बन्धी प्राविधिक परीक्षण म्यानुअलहरू (Audit manuals) तयार भए ।

यिनै पृष्ठभूमिमा तत्कालीन मन्त्रपरिषदको मिति २०६०।०४।२८ को निर्णयानुसार यस केन्द्रमा प्राविधिक परीक्षण महाशाखा स्थापना भै प्राविधिक परीक्षणको जिम्मेवारी प्राप्त भयो । नेपाल सरकार तथा नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्व भएका संगठित संस्थाहरूबाट संचालन गरिने कुनै पनि सार्वजनिक निर्माण योजनाहरूको प्राविधिक परीक्षण गर्ने केन्द्रको कार्यक्षेत्र रहेको छ ।

(ख) प्राविधिक परीक्षणको परिभाषा र उद्देश्य

परिभाषा

अन्तराष्ट्रिय स्तर निर्धारण संस्था (**International Standard Organization-ISO**) ले प्राविधिक परीक्षणलाई “सिलसिलाबद्ध, स्वतन्त्र र प्रामाणिक प्रकृया वा काम हो जसमा प्रमाणहरू खोजेर तिनको वस्तुगत रूपमा मूल्यांकन गरी उक्त योजनाबाट आशा गरे अनुरूपको आवश्यकता र अपेक्षा पूरा हुन्छ हुँदैन भनेर निर्व्योँल गर्ने काम” भनी परिभाषित गरेको छ ।

उद्देश्य

विकास निर्माणका आयोजनाहरूको उचित गुणस्तर कायम गर्न, निर्दिष्ट लागत तथा समयमा पारदर्शी ढंगले आयोजना सम्पन्न गरी सर्वसाधारणले अपेक्षित प्रतिफल दिर्घकालसम्म प्राप्त गर्न प्राविधिक परीक्षण महत्वपूर्ण साधन हुन सक्छ । प्राविधिक परीक्षणले योजनाको कार्यसम्पादनमा सुधार ल्याउने, त्रुटि भएमा सो त्रुटि तत्काल सच्याउने र यस किसिमको गल्ती अरु योजनामा हुन नदिने कार्यमा सघाउ पुऱ्याउँछ ।

सार्वजनिक निर्माण कार्यमा कामको गुणस्तर कायम गरी आयोजनाको दिगोपन प्राप्त गर्न तथा आयोजनाको लागतको प्रभावकारीता बढाउन प्राविधिक परीक्षण गरिन्छ साथै आयोजनाको अपेक्षित लक्ष्य तथा कार्यक्रम अनुसार योजनाले वास्तविक आवश्यकता पूरा गर्न सकेको छ, छैन भन्ने सम्बन्धमा पुष्टि गर्न तथा आयोजनाले नेपाल सरकारको ऐन, नियम, सार्वजनिक निर्माण निर्देशिका तथा ठेक्का सम्झौता (Contract Document) अनुसार कार्य गरेको छ, छैन भन्ने मूल्याङ्कन गर्न पनि प्राविधिक परीक्षण गरिन्छ ।

(ग) प्राविधिक परीक्षणका चरणहरू

कुनै पनि आयोजनामा देहायका सबै वा कुनै एक चरणमा प्राविधिक परीक्षण गर्न सकिन्छ । यो निर्माण कार्यको प्रकृति र परिमाणमा निर्भर गर्दछ ।

(क) **Planning and Design :** यस चरणमा आयोजनाको प्रारूप तयारी, योजना तयारी तथा डिजाइन पर्दछन् भने यसमा मुख्यतया Design Quality तथा adequacy सम्बन्धित हुन्छन् ।

(ख) **Procurement :** यस चरणमा सेवा वा वस्तु तथा निर्माण सामग्रीको खरिद तथा प्राप्ति पर्दछन् भने मुख्यतया पारदर्शीता, आर्थिक प्रशासन नियमावली तथा दातृ संस्थाको आवश्यकता अनुसारको प्रावधान संग समन्वय भए नभएको पर्दछ ।

- (ग) **Implementation:** यस चरणमा कार्यान्वयन वा निर्माण पर्दछ भने मुख्यतया गुणस्तर, कार्यतालिका, लागत, ठेकेदारसंगको कानूनी विवाद सम्बन्धित हुन्छन् ।
- (घ) **Post-implementation:** यस चरणमा योजनाको संरचनाको दिगोपन (Sustainability), डिजाइनको उपर्युक्तता (Design appropriateness), लागत प्रभावकारिता (Cost effectiveness) आदी विषयहरूमा अध्ययन केन्द्रीत हुन्छ ।

(घ) प्राविधिक परीक्षणमा हेरिने विषयहरू

१. आयोजनाको डिजाइन ठीक छ/छैन,
२. आयोजनामा सेवा, वस्तु वा निर्माण सामग्रीको खरिद वा प्राप्ती प्रकृया पारदर्शी छ/छैन,
३. आयोजनाको लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ/छैन र निर्धारण गरिएको भए लक्ष्य अनुरूप काम भएको छ/छैन,
४. आयोजनाको प्रारूप तयार गर्दा, संभाव्यता अध्ययन गर्दा, सेवा वस्तु वा निर्माण सामग्रीको खरिद तथा प्रयोग गर्दा, आयोजनाको कार्यान्वयन गर्दा सार्वजनिक निर्माण निर्देशिका वा प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको तरिका र गुणस्तर बमोजिम गरिएको छ/छैन,
५. आयोजनाको लागि गरिएको बजेट व्यवस्था र निकास ठीक छ/छैन,
६. आयोजनाको लागि निर्धारण गरिएको समय तालिका ठीक छ/छैन र सो अनुरूप कार्य प्रगति भएको छ/छैन,
७. निर्माण कार्य पूर्वअनुमान गरिएको लागत भित्र सम्पन्न भएको छ/छैन,
८. सम्पन्न भएको आयोजना अपेक्षित गुणस्तरको छ/छैन र त्यसले अपेक्षित सेवा दिन सक्छ/सक्दैन,
९. आयोजनाबाट अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुनसक्छ/सक्दैन,
१०. लागतको प्रभावकारिता छ/छैन,
११. आयोजनाको दिगोपन छ/छैन,
१२. संपन्न आयोजनाबाट सिकिएको पाठ

(ङ) प्राविधिक परीक्षणको फाइदा

- पूर्वाधारको गुणस्तरमा अभिवृद्धि तथा सुधार ।
- सार्वजनिक निर्माण निर्देशिकाको कार्यान्वयनमा सुनिश्चितता ।
- वस्तु तथा सेवाको पारदर्शी मितव्ययी खरीद प्रणाली ।
- लागतको हेरफेरमा कमी र न्युनतम निर्माण सामग्रीको प्रयोग ।
- वार्षिक मर्मत संभार खर्चमा कमी ।
- परियोजनाको आयू लम्ब्याएर परियोजना लागत चक्रमा कमी ल्याउने ।

(च) हाल सम्मको उपलब्धि :

- हालसम्म सरकारी र निजी क्षेत्रका स्वदेशी र विदेशी गरी जम्मा ११५ जनालाई यस केन्द्रले तालीम संचालन गरि प्राविधिक परीक्षकहरू तयार गरेको ।
- हालसम्म ९१ ओटा आयोजनाको प्राविधिक परीक्षण संपन्न भएको ।
- प्राविधिक परीक्षण संबन्धमा परिचित गराउने उद्देश्यले गोष्ठी सेमिनारहरू सम्पन्न गरेको ।
- प्राविधिक परीक्षणबाट देखिएका कमी, कमजोरीहरू सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने गरेको ।

(छ) आ.ब. २०६५/६६ मा प्राविधिक परीक्षण सम्पन्न आयोजनाहरू

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र (कार्य संचालन) नियमावली, २०६५ बमोजिम सरकारी तथा सार्वजनिक संघ संस्थाबाट निर्माण वा संचालन गरिने आयोजनाको आवश्यकता अनुसार प्राविधिक परीक्षणको दायित्व र जिम्मेवारी यस केन्द्रमा रहेको छ । सोही बमोजिमको जिम्मेवारी पूरा गर्ने सिलसिलामा आ.ब. २०६५/६६ मा देहाय बमोजिमका १३ वटा आयोजनाहरूको प्राविधिक परीक्षण गरी परीक्षणको क्रममा देखिएका समस्याहरू उपर सम्बन्धित निकायहरूलाई सुधारका लागि निम्न बमोजिम निर्देशन दिइएको छ ।

१. बेतिनी खानेपानी तथा सरसफाई योजना, रसुवा

निर्माण गर्ने निकाय : स्थानीय विकास मन्त्रालय, स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग
कार्यान्वयनका लागि पठाएका सुझावहरू :

- (क) नयाँ योजना निर्माण गर्नु पूर्व योजनास्थलमा भएका चालु अवस्थाका योजनाहरूबारे सुचना संकलन गर्नु आवश्यक देखिएको ।
- (ख) योजनाका संरचनाहरू उपयुक्त आकार (size) तथा परिमाणमा (numbers) बनाउनु पर्ने।
- (ग) प्राविधिक रूपमा सक्षम नभएका निकायबाट कार्यान्वयन नगरी सक्षम निकायबाट गराउनु उपयुक्त हुने ।
- (घ) वितरण गरिएका खानेपानी खानयोग्य तथा गुण स्तरयुक्त हुनु पर्ने ।
- (ङ) नेपाल सरकारबाट योजनाहरूको दोहोरोपन हुन नदिन सतर्क हुन पर्ने ।
(Over Lapping of Projects in the same area or location)

२. चक्रहवा सिंचाई योजना, पर्सा

निर्माण गर्ने निकाय : जलस्रोत मन्त्रालय, सिंचाई विभाग

कार्यान्वयनका लागि पठाएका सुझावहरू :

- (क) भूमीगत भु बन्नौटको अध्ययन गर्नु पर्ने ।
- (ख) योजनाका आवश्यक पर्ने सबै कागजात (डिजाइन, ड्रइङ्ग आदि) तयार हुनु पर्ने ।
- (ग) विभागबाट उक्त योजना चाडो कार्यान्वयन गर्न पहल गर्नु पर्ने ।

३. त्रिवेणी भोलुङ्गे पुल, सिन्धुली

निर्माण गर्ने निकाय : स्थानीय विकास मन्त्रालय, स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग

कार्यान्वयनका लागि पठाएका सुझावहरू :

- (क) पेचकीला (bolt) slip हुन नदिन पर्याप्त लम्बाई हुनु पर्ने ।
- (ख) पुलसम्मको बाटो पहिचान तथा डिजाइनमा उल्लेख हुनु पर्ने ।
- (ग) डिजाइन/इण्टिमेट गर्दा सार्वजनिक निर्माण निर्देशिका अनुसार हुनु पर्ने ।

- (घ) डिजाइन, ड्रइङ्गको अनुगमन गर्ने निकायबाट चेक जाँच हुनु पर्ने ।
- (ङ) ठेक्का पट्टा आदी सार्वजनिक खरिद नियमावली अनुसार गर्न पर्ने ।

४. केशवटार-बेलघुम्की, स्था.पा.स.योजना

निर्माण गर्ने निकाय : स्थानीय विकास मन्त्रालय, स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग
कार्यान्वयनका लागि पठाएका सुझावहरू :

- (क) मूल्य प्रभावकारी हुनु पर्ने ।
- (ख) उपभोक्ता समिति जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा विधिवत रूपमा दर्ता हुनु पर्ने ।
- (ग) उपभोक्ता समितिले मर्मत, संभार तथा संचालनको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- (घ) मुहानमा पानीको क्षमता सुख्खा याममा मापन गर्नु पर्ने ।
- (ङ) पानीको गुणस्तर जाँच गरी पिउन योग्य हुनु पर्ने ।
- (च) बैकल्पिक पानीको स्रोतको खोज गर्नु पर्ने ।
- (छ) हालको पानीको मुहान/स्रोतको संरक्षण गर्नु पर्ने ।
- (ज) जि.वि.स.बाट उपभोक्ता समितिलाई व्यवस्थापन कार्यको लागि सक्षम गर्न आवश्यक उपायहरू अवलम्बन गर्नुपर्ने ।

५. पंचनगर महेशपुर सडक (RAIDP) योजना

निर्माण गर्ने निकाय : स्थानीय विकास मन्त्रालय, स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग
कार्यान्वयनका लागि पठाएका सुझावहरू :

- (क) सडकको sub base आवश्यकतानुसार Compact गर्नुपर्ने ।
- (ख) निर्माणस्थलमा आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण Tools/Machinery को व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- (ग) निर्माणस्थलमा परीक्षण गर्ने व्यवस्था हुनु पर्ने । उक्त परीक्षणहरू तोकिएको समयमा गरी अभिलेख गरिएको हुनु पर्ने तथा अनुगमन गर्ने व्यक्तिले आधिकारिता दिनु पर्ने ।
- (घ) PDE (Project Development Engineer) ले अनुगमन कार्यमा बढी सक्रिय हुनु पर्ने ।
- (ङ) ठेकेदारले विद्यमान निर्माण विधि अनुसार कार्य गर्नुपर्ने ।
- (च) प्रगति प्रतिवेदनमा परीक्षण नतिजाहरू समावेश भएको हुनुपर्ने ।

६. खुटिया मटियारी सडक, बेलाली

निर्माण गर्ने निकाय : स्थानीय विकास मन्त्रालय, स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग
कार्यान्वयनका लागि पठाएका सुझावहरू :

- (क) Otta seal निर्धारित डिजाइनमा उल्लेख प्रकृत्या अनुसार गर्नु पर्ने ।
- (ख) सडक किनाराको क्षय रोक्ने उपायहरू अवलम्बन गर्नु पर्ने ।
- (ग) Sub grade को कार्य Specification अनुसार हुनु पर्ने ।
- (घ) तत्काल मर्मत सम्भारको कार्य शुरु गर्नु पर्ने ।
- (ङ) ठेक्का शुरु हुनु भन्दा अगाडि विस्तृत डिजाइन तयार गर्नु पर्ने ।
- (च) Specification को आधारमा ड्रइङ्ग तयार हुनु पर्ने ।
- (छ) ठेक्का खण्डीत गर्ने चलन निरुत्साहित गर्नुपर्ने ।

७. आँपटार सिंचाई योजना, धादिङ्ग

निर्माण गर्ने निकाय : सिंचाई विभाग

कार्यान्वयनका लागि पठाएका सुझावहरू :

- (क) निर्माण सामग्रीको परीक्षण योजना स्थल मै हुनु पर्ने ।

(ख) निर्माण अवस्थाको ड्रइङ तयार हुनु पर्ने ।

८. राजापुर चक्रपथ, बर्दिया

निर्माण गर्ने निकाय : स्थानीय विकास मन्त्रालय, स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग
कार्यान्वयनका लागि पठाएका सुझावहरू :

- (क) Back fill compaction गर्न नपुगेकोमा तोकिएको specification अनुसार गर्नु पर्ने ।
- (ख) Gabain को जालीको size ठूलो भएकोमा तोकिएको specification अनुसार गर्नु पर्ने ।
- (ग) Framework ठिक नभएकोमा तोकिएको specification अनुसार गर्नु पर्ने ।

९) खोडपे - भोता सडक आयोजना

निर्माण गर्ने निकाय : सडक विभाग, World Bank IDA को अनुदानबाट ।

कार्यान्वयनको लागि पठाएको सुझावहरू:

- क) कामदारहरुलाई सेफ्टी हेलमेट लगाउन लगाई काम गराउनु पर्ने ।
- ख) गाडीहरु रोक्न ठाउँ ठाउँमा पार्किङ जोनको व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- ग) काममा महिला सहभागिता कम देखिएकोले महिला सहभागिता बढाउन आयोजनाले ध्यान दिनुपर्ने ।
- घ) माटोलाई सडकमा थुपारी नराखी तोकिएको ठाउँमा मात्र थुपार्नु पर्ने ।
- ङ) सानोतिनो हेलचक्रयाईले भविष्यमा हुन सक्ने क्षतिबारे सचेत हुनुपर्ने ।

१०) सतवञ्ज - गोकुलेबर सडक आयोजना

निर्माण गर्ने निकाय : सडक विभाग, World Bank IDA को अनुदानबाट ।

कार्यान्वयनको लागि पठाएको सुझावहरू:

- क) सडक विभागको Standard Specifications अनुसार नै निर्माण कार्य गर्नु पर्ने,
- ख) Quality Assurance Plan अनुसार काम गराउन सम्बन्धित निकायले Workmanship र Methodology पूर्ण रुपमा ध्यान दिनु पर्ने ।
- ग) ढुङ्गाखानी Right of way (Row) मा भएमा हटाउन लगाउनु पर्ने ।
- घ) सभै गराउँदा सम्पूर्ण साइटको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन दिनुपर्ने ।
- ङ) निर्माण कार्य हुदा सम्बन्धित निकायले पूर्ण रुपले निरीक्षण गर्नुपर्ने ।

११) सतवञ्ज - त्रिपुरासुन्दरी - भुलाघाट सडक आयोजना

निर्माण गर्ने निकाय : सडक विभाग, World Bank IDA को अनुदानबाट ।

कार्यान्वयनको लागि पठाएको सुझावहरू:

- क) सम्पूर्ण निर्माण कार्यहरु सडकको Standard Specification अनुसार भएको हुनु पर्ने,
- ख) Quality Assurance Plan अनुसार काम गराउन सम्बन्धित निकायले Workmanship र Methodology मा पूर्ण ध्यान पूर्याउनु पर्ने,
- ग) Right of way मा भएको ढुङ्गाखानीहरु हटाउनुपर्ने,
- घ) अनावश्यक निर्माण सामग्रीहरु सडकबाट हटाउनुपर्ने,
- ङ) सामुदायिक समूह समयमै गठन गर्नुपर्ने ।

१२) सुर्खेत कालिकोट सडक आयोजना

निर्माण गर्ने निकाय : सडक विभाग, World Bank IDA को अनुदानबाट ।

कार्यान्वयनको लागि पठाएको सुझावहरू:

- क) सडकको सम्पूर्ण कामहरू सडक Standard Specifications अनुसार गराउनु पर्ने,
- ख) सडकको नियमित मर्मत सम्भार गरेको हुनुपर्ने,
- ग) स्थानीय अदक्ष कामदारलाई काममा लगाउनु अघि तालीम दिई मात्र लगाउनु पर्ने,
- घ) सम्पूर्ण सडकको काममा अदक्ष कामदार बढी प्रयोग गरेकोले कामको Quality न्यून भएको ।
- ङ) कामको Quality बढाउन Supervision पनि बढाउनु पर्ने ।

१३) तल्लो ढुङ्गेस्वर - दैलेख सडक आयोजना

निर्माण गर्ने निकाय : सडक विभाग, World Bank IDA को अनुदानबाट ।

कार्यान्वयनको लागि पठाएको सुझावहरू:

- क) सडक विभागको Standard Specifications को आयोजना तथा Consultant ले प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयन गराउनु पर्ने ।
- ख) सडक नियमित मर्मत सम्भार गरेको हुनु पर्ने ।
- ग) स्थानीय कामदारहरू प्रयोग गर्नुपर्ने भए तिनीहरूलाई Training को व्यवस्था गर्नुपर्ने र सर्वे रिपोर्टमा उल्लेख गर्नु पर्ने ।
- घ) Milestone (माइलस्टोन) अनुसार काम नगरे जरिवाना गर्ने व्यवस्था अरु सडक आयोजनाहरूमा भै निर्वाध लागु गराउनु जानुपर्ने ।
- ङ) कामको Quality अभिवृद्धि गर्न Consultant र आयोजनाले निरीक्षण बढाउनु पर्ने ।

७. भविष्यका कार्ययोजना

१. यस केन्द्र अहिले सीमित कानूनी अधिकारभित्र रही भ्रष्टाचार विरुद्ध क्रियाशील छ । भ्रष्टाचार विरुद्धको प्रतिरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक कार्यको जिम्मेवारी प्रायः सरकार मातहतकै निकायमा रहने गरेको विश्वव्यापी प्रचलन अनुरूप प्रचलित कानूनहरूमा समसामयिक सुधार गरिनेछ ।
२. भ्रष्टाचार एक श्वेत अपराध हो र यसका पात्रहरू प्रायः संगठित र शक्तिशाली हुन्छन् । राज्यको प्राथमिकता अनुरूप केन्द्रले भ्रष्टाचार विरुद्ध आफ्नो क्रियाकलापहरू तीव्र बनाउँदा उत्पन्न हुने जोखिमहरूलाई आफ्नै भवन, व्यक्तिगत सुरक्षाको प्रत्याभूति र उच्च मनोबलयुक्त जनशक्तिको पदस्थापनाबाट सामना गर्नुपर्ने विषयलाई व्यापकरूपमा महसुश गराउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३. केन्द्रलाई अभि व्यवस्थित एवं सवलीकरण गर्न सार्वजनिक सेवा प्रवाह निर्देशिका, सेवा प्रदायक अनुगमन निर्देशिका, सम्पत्ती विवरण अनुगमन निर्देशिका, नागरिक बडापत्र कार्यान्वयन अनुगमन निर्देशिका तथा उजूरी व्यवस्थापन निर्देशिका आदिको मस्यौदा तयार गरिने छ ।
४. आ.ब. ०६५।०६६ मा सार्वजनिक पदधारण गरेका पदाधिकारीहरूले प्रचलित कानून बमोजिम सम्पत्ति विवरण बुझाए/नबुझाएको विषयमा केन्द्रले अनुगमन गर्दा प्राप्त अनुभव र सूचनाको आधारमा सम्पत्ति विवरणको अभिलेखलाई व्यवस्थित गर्ने तर्फ केन्द्र क्रियाशील रहनेछ ।
५. विकास आयोजनाहरूमा वर्षेनि बृद्धि हुँदै गरेको लगानी संगसंगै सम्पन्न कामको गुणस्तरको पक्ष ओझेलमा पर्दै गएको आभास केन्द्रलाई भएको छ । राष्ट्रिय दैनिक समाचार-पत्र र आम सञ्चार माध्यमहरूमा दिनहुँ जसो नै ठेक्कापट्टामा अनियमितता, नक्कली वील भरपाई बनाई रकमको दुरुपयोग, काम सम्पन्न भएको छोटो समयमा नै भत्कने, बिग्रने र पुनः मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने

समाचारहरूले स्थान पाउँदै आएको सन्दर्भमा प्राविधिक परीक्षण कार्यलाई आयोजनाको अभिन्न अंगको रूपमा संस्थागत गर्ने तर्फ केन्द्र क्रियाशील रहनेछ ।

६. सरकारी तथा अर्धसरकारी निकायहरूबाट सम्पादन गरिने कार्यहरू छिटो छरितो, मितव्ययी र गुणस्तरीय होस् भन्ने उद्देश्यले “नागरिक बडापत्र”को प्रचलन प्रारम्भ भएको हो । यसले कानूनी रूप धारण पनि गरिसकेकोछ । नागरिक बडापत्र बमोजिम सेवा दिने र लिने परिपाटीलाई संस्थागत गर्ने तर्फ केन्द्र क्रियाशील रहनेछ ।
७. यस केन्द्रका कर्मचारीलाई भ्रष्टाचार रोकथामका क्षेत्रमा दक्षता वृद्धि गराई विशेषज्ञीकरण तर्फ उन्मुख गराउन स्वदेशी तथा विदेशी सीप र प्रशिक्षण दिलाउँदै लगिनेछ ।
८. भ्रष्टाचार रोकथामका लागि जनचेतना जगाउने खालका सवै कार्यक्रम तथा अभियानहरूमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको सक्रिय सहभागिता बढाउँदै लगिनेछ ।

८. केन्द्रका समस्याहरू :

- क. सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहेर पनि भ्रष्टाचार नियन्त्रण जस्तो अत्यन्त जोखिमयुक्त र संवेदनशील कार्यको निगरानी र नियन्त्रण गर्ने केन्द्रको आफ्नै भवन नहुँदा अनेकौ कठिनाई व्यहोर्नु परेको छ ।
- ख. सार्वजनिक पद धारण गरेका पदाधिकारीहरूले कानून बमोजिम तोकिएका निकायहरूमा सालबसाली पेश गर्नुपर्ने सम्पत्ति विवरण र आयको अनुगमन सम्बन्धी कार्य फराकिलो कानूनी दायराका कारण सम्बन्धित निकायहरूलाई व्यवस्थापन र अनुगमन गर्न कठिनाई पर्दै गएको छ ।
- ग. केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई उचित अवसर र थप सुविधाका अभावले उच्च मनोबलयुक्त कर्मचारीहरू सरुवा भई आउन नचाहने र आईहाले पनि छिटोछिटो सरुवा भई जाने भएकाले केन्द्रको कार्य प्रभावकारी बनाउन सकिएको छैन ।
- घ. केन्द्रले सीमित कानूनी अधिकार भित्र रही काम गर्नुपरेकोले भ्रष्टाचार नियन्त्रण कार्यमा सवैले अनुभूत गर्ने खालको प्रभाव विस्तार गर्न कठिनाई भएको छ ।

अनुसूचीहरु

हालसम्मका प्रमुख अधिकृतहरुको नामावली

सि.नं.	नाम	कार्यावधी		कैफियत
		देखि	सम्म	
१	श्री मोहनवहादुर कार्की	२०५९।०८।११	२०६०।०९।१५	
२	श्री रविन्द्रमान जोशी	२०६१।०६।२२	२०६१।११।२४	
३	श्री बालकृष्ण प्रसाईं	२०६१।११।२४	२०६२।०७।१३	
४	श्री कृष्णकुमार श्रेष्ठ	२०६२।०७।१३	२०६३।०१।१२	का.मु.
५	श्री रामसरोवर दुवे	२०६३।०४।२६	२०६४।०८।०७	का.मु.
६	श्री छविराज पन्त	२०६४।०८।१०	२०६५।०७।०८	
७	श्री सुशील धिमिरे	२०६५।०७।२०	०६५।१२।१६	का.मु.
९	श्री ताना गौतम	२०६५।१२।१८	हाल सम्म	

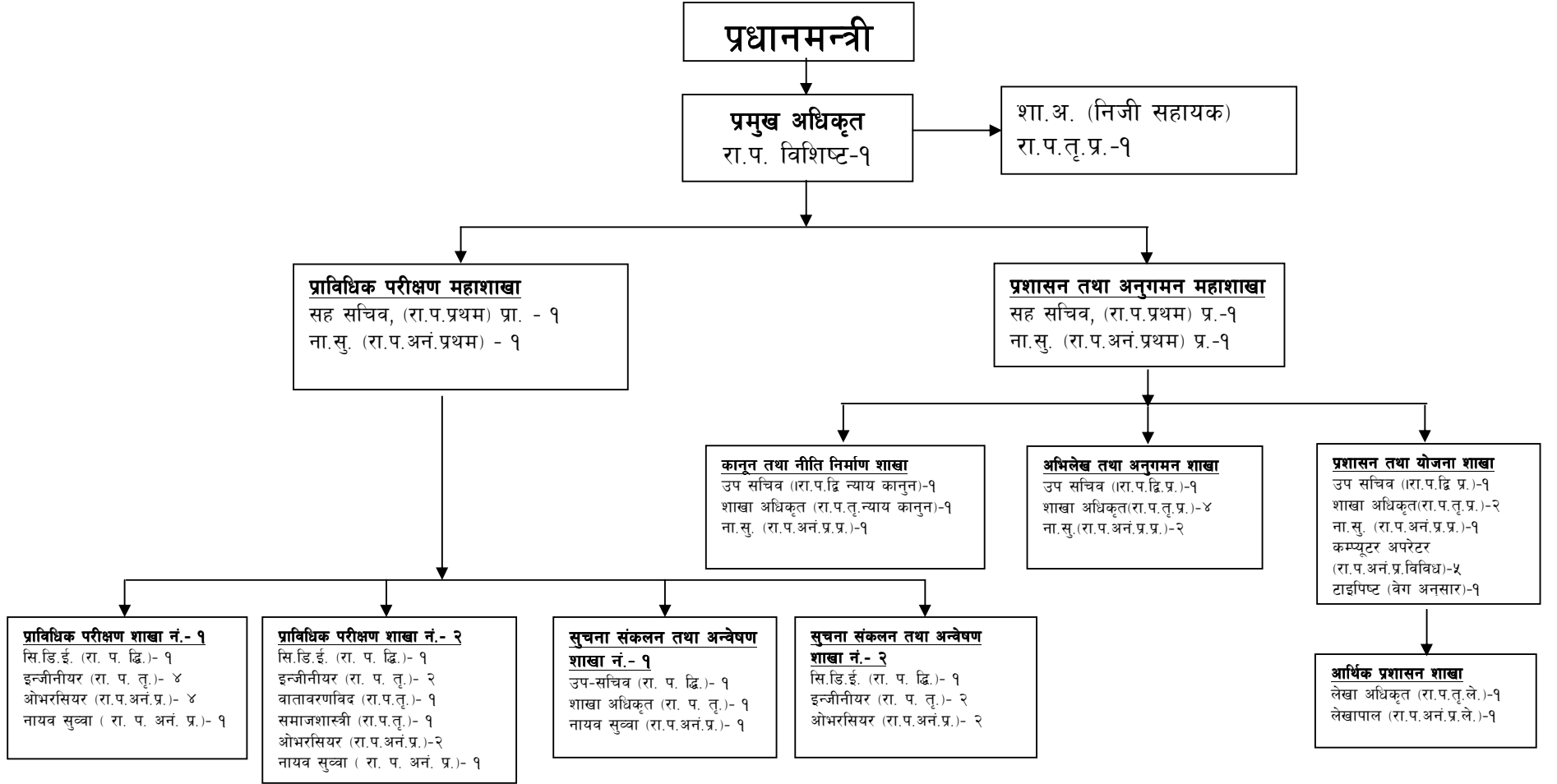
द्रष्टव्य :-

क) २०६०।१०।०८ देखि २०६१।०६।२१ सम्म सहसचिव श्री विनोदकुमार अधिकारीले निमित्त भई कामकाज गर्नुभएको ।

ख) २०६३।०१।१३ देखि २०६३।०४।२५ सम्म सहसचिव श्री केशवप्रसाद पोखरेलले निमित्त भई कामकाज गर्नुभएको ।

नेपाल सरकार
राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
संगठन तालिका

अनुसूची 'ख'

नोट: ह.स.चा. ५, पियन १०, पाले २, स्वीपर २, माली १ पदहरूले गर्ने कार्य सेवा करारबाट लगाइएको ।

नेपाल सरकार
राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
सिंहदरवार
दरबन्दी तथा पदपूर्ति विवरण

अनुसूची 'ग'

१. अधिकृतस्तर (राजपत्राङ्कित)

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप-समूह	दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति संख्या	रिक्त पद संख्या	कैफियत
१	प्रमुख अधिकृत	विशिष्ट				१	१		
२	सह-सचिव (प्र.)	रा.प.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	-	१	१		
३	सह-सचिव (प्रा.)	रा.प.प्रथम (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	हाइवे	१		१	
४	उप-सचिव	रा.प.द्वि	प्रशासन	सा.प्र.	-	३	२	१	
५	उ.स. कानून	रा.प.द्वि	न्याय	कानून	-	१	१		
६	सि.डि.ई.	रा.प.द्वि (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	इरिगेशन	१		१	
७	सि.डि.ई.	रा.प.द्वि (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रीकल	जनरल इलेक्ट्रीकल	१		१	
८	सि.डि.ई.	रा.प.द्वि (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	स्यानिटरी	१	१		
९	शा.अ.	रा.प.तृ	प्रशासन	सा.प्र.	-	८	३	५	
१०	ले.अ.	रा.प.तृ	प्रशासन	लेखा	-	१		१	
११	शा.अ. (कानून)	रा.प.तृ	न्याय	कानून	-	१		१	
१२	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	इरिगेशन	१	१		
१३	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	एयरपोर्ट	१		१	पर्यटनबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
१४	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	हाइवे	१		१	भौतिक योजना तथा निर्माण/सडकबाट जनशक्ति सहित

क्रमश.....

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप-समूह	दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति संख्या	रिक्त पद संख्या	कैफियत
									दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने ।
१५	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	विल्डिङ्ग एण्ड आर्किटेक्चर	२	१	१	
१६	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्युनि केशन	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्युनि केशन	१		१	सूचना तथा संचार मन्त्रालयबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
१७	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	जनरल मेकानिकल	१	१		केन्द्रको स्थापना हुँदा नै दरबन्दी सृजना भएको
१८	इन्जिनियर	रा.प.तृ. (प्रा.)	विविध	कम्प्युटर	-	१		१	
१९	वातावरण विद	रा.प.तृ. (प्रा.)	विविध	-	-	१		१	जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालयबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
२०	समाजशास्त्री	रा.प.तृ. (प्रा.)	विविध	-	-	१		१	सडक विभागबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
अधिकृतस्तर					जम्मा	३०	१२	१८	

२. सहायकस्तर (राजपत्र अनङ्कित)

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप समूह	दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति संख्या	रिक्त पद संख्या	कैफियत
२१	ना.सु.	रा.प.अनं. (प्र.)	प्रशासन	सा.प्र.	-	१०	७	३	

क्रमश.....

सि. नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप समूह	दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति संख्या	रिक्त पद संख्या	कैफियत
२२	टा.ना.सु.	““	प्रशासन	सा.प्र.		१		१	
२३	लेखापाल	रा.प.अनं. (प्रा.)	प्रशासन	लेखा	-	१	१		
२४	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	इरिगेशन	१	१		
२५	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	हाइवे	१		१	भौतिक योजना तथा निर्माण / सडकबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
२६	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	स्यानेटरी	१	१		
२७	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्चर	१	१		
२८	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रिकल	जनरल इलेक्ट्रिकल	१		१	जलश्रोत / विद्युत विकासबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
२९	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्युनि केशन	इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्युनि केशन	१		१	सूचना तथा संचारबाट जनशक्ति सहित दरबन्दी स्थानान्तरण हुनुपर्ने
३०	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	जनरल	१	१		
३१	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	इन्जिनियरिङ्ग	मे. ई.	निर्माण उपकरण सम्भार	१	१		
३२	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.(प्रा.)	विविध	-	-	५	४	१	
		सहायकस्तर (राजपत्र अनकित कर्मचारी)			जम्मा	२५	१७	८	

क्रमशः.....

३. फाजिल दरवन्दी

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप समूह	दरवन्दी संख्या	कैफियत
३३.	टा.ना.सु	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्र.		२	
३४.	टा.ख.	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.		२	
३५.	खरिदार	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.		१	
३६.	मुखिया	रा.प.अनं.तृ.	प्रशासन	सा.प्र.		१	
		फाजिल दरवन्दी			जम्मा	६	

४. नेपाल प्रहरी, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र समूहका प्रहरी कर्मचारीहरु

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप-समूह	पदपूर्ति संख्या	कैफियत
३७.	प्रहरी उपरिक्षक	रा.प.द्वि. सरह	ने.प्र.	रा.स.प्र.		१	
३८.	प्रहरी नायव उपरीक्षक	रा.प.द्वि. सरह	ने.प्र.	रा.स.प्र.		५	
३९.	प्रहरी निरीक्षक	रा.प.तृ. सरह	ने.प्र.	रा.स.प्र.		१५	
४०.	प्रहरी नायव निरीक्षक	रा.प.अनं.प्र. सरह	ने.प्र.	रा.स.प्र.		१३	
४१.	प्रहरी सहायक निरीक्षक	रा.प.अनं.द्वि. सरह	ने.प्र.	रा.स.प्र.		२७	
		प्रहरी कर्मचारी			जम्मा	६१	

क्रमशः.....

४. करार दरबन्दी

सि.नं.	दर्जा	श्रेणी	सेवा	समूह	उप-समूह	दरबन्दी संख्या	कैफियत
४३.	ह.स.चा					५	
४४.	पियन					१०	
४५.	पाले					२	
४६.	स्वीपर					२	
४७.	माली					१	
	जम्मा		करार कर्मचारी		जम्मा	२०	

	कूल दरबन्दी					१३८	फाजिल दरबन्दी समावेश नगरिएको
--	--------------------	--	--	--	--	------------	-------------------------------------

अनुसूची 'घ'

नेपाल सरकार
राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
आ.व. २०६५।६६ को वार्षिक आर्थिक विवरण

व.शि.नं. २७-३-११० चालु खर्च (नेपाल सरकारको श्रोत मात्र)

बजेट रकम नं.	हिसावको नाम	बजेट रकम वार्षिक	असार महिना सम्मको निकाशा	असार मसान्त सम्मको खर्च
१.०१	तलब	१९००००००।००	१५५५०५५०।६८	१६९००२६३।५३
१.०२	भत्ता	५००००।००	४३७२५।००	४९२२५।००
१.०३	सरुवा भ्रमण खर्च तथा दैनिक भत्ता	१७०००।००	६०६९।५०	६०६९।५०
१.०५	खाद्यान्न तथा आहार	१४२००००।००	१३१५३२४।१९	१४१९४६।७७
१.०८	तालिम कार्यक्रम खर्च	१५००००।००	०।००	०।००
२.०१	पानी तथा बिजुली महशुल	१५८०००।००	१०२८८४।६९	१५७७३९।८१
२.०२	संचार महशुल	३७२०००।००	२५१३१।७७	३७५६९।७७
२.०३	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	८२२०००।००	७९४४२।२६	८२०८५।६६
२.०४	भाँडा	६६००००।००	६६००००।००	६६००००।००
२.०५	मर्मत तथा संभार	५९२०००।००	५८५२९०।९४	५९१९९०।९४
२.०६	इन्धन तथा अन्य इन्धन	६०००००।००	५४६४१६।३५	५९९०९।८७
२.०७	परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क	५४१८०००।००	३५३५९६।७७	५३७१८७।०४
२.०८	विविध खर्च	१८८०००।००	१७५००३।००	१८६२२६।००
४.०४	कार्यक्रम खर्च	२७०००००।००	१३३२९४४।८५	२६८३५९४।५२
४.०५	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	१६५००००।००	१६१०४६।५०	१६४९९०।५०
१३.०१	चालु कोष	०।००	५०००००।००	०।००
	जम्मा	३३७९७०००।००	३१५१०३८१।८०	३१४६७८७।८१

	व.शि.नं. १०-३-११०			
१.०१	संचित विदा	११५१७४१।००	११५१७४१।००	११५१७४१।००
	व.शि.नं. १०-३-१०७			
१.०७	उपदान	०।००	०।००	०।००
	व.शि.नं. १०-३-१३०			

१.०६	औषधिउपचार	१३१४९९१।००	१३१४९९१।००	१३१४९९८।००
------	-----------	------------	------------	------------

व.शि.नं. २७-४-११० पुजिगत खर्च (नेपाल सरकारको श्रोत मात्र)

बजेट रकम नं.	हिसावको नाम	बजेट रकम वार्षिक	असार महिना सम्मको निकाशा	असार मसान्त सम्मको खर्च
६.०१	फर्निचर	६५००००।००	५३३०९६।४८	६४८५०३।००
६.०३	मेशिनरी औजार	७४५०००।००	३०११४५।००	६२९८५०।९८
१३.०१	चालु कोष		५०००००।००	
	जम्मा	१३९५०००।००	१३३४२४१।४८	१२७८३५३।९८

आर्थिक वर्षको हिसावले
स्वीकृत वार्षिक बजेट, निकास र खर्च विवरण

आ.व.	स्वीकृत वार्षिक बजेट	निकास	खर्च	कैफियत
०५९।०६०	४२०५०००।००	२३९५४५९।००	२३९५४५९।००	
०६०।०६१	१०७७६७४३।००	९३२५९५९।०२	९३२५९५९।०२	
०६१।०६२	९१२८०००।००	८६४६९४६।६९	८६४६९४६।६९	
०६२।०६३	१९२४६२७०।००	११६७२२९३।२७	११६७२२९३।२७	
०६३।६४	३०७९२०००।००	२१९६९२८७।१६	२१९६९२८७।१६	
०६४।६५	३१९९४०००।००	२४६९९१३।३५	२४६९९१३।३५	
०६५।६६	३५१९२००।००	३२७४६२२।७९	३२७४६२२।७९	

बेरुजू स्थितिको आर्थिक वर्षगत विवरण

सि.नं.	आ.व.	वेरुजू रकम	फछ्यौट रकम	कैफियत
१	०५९।०६०	१७०२।१५	१७०२।१५	आ.व.०५९।०६० को अशुली प्रारम्भिक प्रतिक्रिया सँगै फछ्यौट ।
२	०६०।०६१	९७५००।-	९७५००।-	०६२।०६३ मा नियमित भई फछ्यौट ।
		३७०९९।-	३७०९९।-	आ.व.०६२।०६३ मा फाँटवारी भई फछ्यौट ।
३	०६१।०६२	०	०	-
४	०६२।०६३	६६१०२।६२	६६१०२।६२	आ.व.०६४।६५ मा सम्परीक्षण भई फछ्यौट भएको ।
५	०६३।६४	७२९७।२०	७२९७।२०	सम्परीक्षण भई फछ्यौट भएको ।
६	०६४।६५	२०६५।१७	१८५३।१७	म.ले.प.वाट सम्परीक्षण हुन बाँकी ।
७	०६५।६६	-	-	लेखापरीक्षण हुन बाँकी ।

उजूरी विवरण

केन्द्र स्थापना भए देखि हालसम्मको उजूरी विवरण

सि.नं.	आ.व.	उजूरी दर्ता	फछ्यौट	कैफियत
१	०५९।०६०	२९	५	
२	०६०।०६१	९०	७०	
३	०६१।०६२	१७९	१०१	
४	०६२।०६३	१६१	१२१	
५	०६३।६४	१२३	१५०	
६	०६४।६५	१४६	७९	
७	०६५।६६	२८८	९४	
जम्मा		१०१६	६२०	
हाल कारवाहीमा रहेका उजूरी			३९६	

२०६६ साल भाद्र १० सम्म केन्द्रमा कायम रहेका मन्त्रालयगत उजूरीहरूका विवरण

क्र.सं.	मन्त्रालयको नाम	उजूरीको संख्या
१	सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	२
२	विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	२
३	वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१४
४	अर्थ मन्त्रालय	२०
५	सूचना तथा संचार मन्त्रालय	१०
६	गृह मन्त्रालय	४५
७	उद्योग मन्त्रालय	११
८	श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	७
९	पर्यटन तथा नागरिक उड्यन मन्त्रालय	५
१०	युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	१
११	भूमि सुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	५५
१२	स्थानीय विकास मन्त्रालय	८०
१३	उर्जा मन्त्रालय	७
१४	सिंचाई मन्त्रालय	६
१५	महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	६
१६	कानून तथा न्याय मन्त्रालय	१
१७	शान्ति तथा पुननिर्माण मन्त्रालय	०
१८	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	३९
१९	शिक्षा मन्त्रालय	५५
२०	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	३९
२१	रक्षा मन्त्रालय	२
२२	परराष्ट्र मन्त्रालय	२
२३	संघिय मामिला, संविधान सभा, संसदिय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय	२
२४	वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	३५
२५	कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३५
	जम्मा	४८१

सम्पत्ति विवरण बुझाउन तोकिएका निकायहरु

नेपाल सरकारले भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९ को दफा ५० को उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि सार्वजनिक पद धारण गरेका देहायका व्यक्तिले यसैसाथ संलग्न ढाँचामा आफ्नो परिवारको नाममा रहेको सम्पत्तिको स्रोत वा निस्सा सहितको अद्यावधिक विवरण पेश गर्ने प्रयोजनको लागि देहाय बमोजिमको निकाय तोकिएको छ :-

क्र.सं.	सार्वजनिक पद	विवरण पेश गर्नुपर्ने निकाय
१	प्रधानमन्त्री, उपप्रधानमन्त्री, मन्त्री, राज्यमन्त्री र सहायक मन्त्री	मन्त्रिपरिषद तथा प्रधानमन्त्रीको कार्यालय
२	संवैधानिक निकायका पदाधिकारी तथा सदस्य	संवैधानिक परिषदको सचिवालय
३	संविधानसभाका सदस्य	व्यवस्थापिका संसद सचिवालय
४	सर्वोच्च अदालत, पनरावेदन अदालत र जिल्ला अदालतका न्यायाधीश	न्याय परिषद सचिवालय
५	निजामती सेवाका कर्मचारी	निजामती कितावखाना
६	नेपाली सेना	नेपाली जङ्गी अड्डा
७	नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र राष्ट्रिय अनुसन्धान अनुसन्धान विभागका पदाधिकारी	प्रहरी कितावखाना
८	राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्य	मन्त्रिपरिषद सचिवालय
९	नेपाल सरकारले नियुक्ति वा मनोनित गरेका अन्य पदाधिकारी	सम्बन्धित मन्त्रालय
१०	नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व वा नियन्त्रण भएको कम्पनी, बैंक, समिति वा प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल सरकारद्वारा स्थापित आयोग, संस्थान, प्राधिकरण, निगम, प्रतिष्ठान, बोर्ड, केन्द्र, परिषद र यस्तै प्रकृतिका अन्य संगठित संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारी	सम्बन्धित मन्त्रालय
११	नेपाल सरकारद्वारा संचालित वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक अनुदान प्राप्त विश्वविद्यालय, महाविद्यालय, अनुसन्धान केन्द्र र अन्य त्यस्तै प्राज्ञिक वा शैक्षिक संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारी	सम्बन्धित मन्त्रालय
१२	नेपाल सरकारद्वारा संचालित वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक अनुदान प्राप्त विद्यालयका पदाधिकारी तथा कर्मचारी	शिक्षक कितावखाना
१३	स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ बमोजिम गठित स्थानीय निकायका पदाधिकारी तथा कर्मचारी	स्थानीय विकास मन्त्रालय
१४	नेपाल सरकारको ऋण, अनुदान वा जमानतमा संचालित संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारी	सम्बन्धित मन्त्रालय
१५	क्र.सं. १०,११,१२,१३ र १४ मा उल्लिखित संस्थाको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको वा नियन्त्रण रहेको वा त्यस्तो संस्थाबाट अनुदान प्राप्त संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारी	सम्बन्धित मन्त्रालय
१६	क्र.सं. १ देखि १५ सम्म उल्लेख गरिएका देखि बाहेक सार्वजनिक पद धारण गरेका अन्य पदाधिकारी तथा कर्मचारी	सम्बन्धित मन्त्रालय
१७	नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सार्वजनिक संस्था भनी तोकेको अन्य संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारी	सोही सूचनामा ताकिएको निकाय

द्रष्टव्य: सम्बन्धित मन्त्रालय भन्नाले, नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व वा नियन्त्रण भएको कम्पनी, बैंक, समिति वा प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल सरकारद्वारा स्थापित आयोग, संस्थान, प्राधिकरण, निगम, प्रतिष्ठान, बोर्ड, केन्द्र, परिषद र यस्तै प्रकृतिका अन्य संगठित संस्थाको सम्पर्क मन्त्रालय भनी सम्झनु पर्दछ ।

नेपाल सरकार
राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
अनामनगर

आ.व.०६५।०६६ को वार्षिक प्रगति तालीका

क्र.सं.	मुख्य मुख्य कार्यहरु	कार्य सम्पादनका सूचकहरु	कार्यान्वयनको स्थिति	कैफियत
१	प्राविधिक परीक्षण	सार्वजनिक निर्माणको गुणस्तरियता कायम गर्न नियमित प्राविधिक परीक्षण गर्ने ।	१) आ.व. ०६५।६६ मा यस केन्द्र र अन्य निकायहरुको अनुरोधमा १३ वटा आयोजनाहरुको प्राविधिक परीक्षण गरी सो को प्रतिवेदन पेश गराई सम्बन्धीत निकायहरुलाई सुझाव एवं निर्देशन दिइएको छ ।	
२	सम्पत्ति विवरण र आयको अनुगमन	सम्पत्ति विवरण एवं आयको नियमित अनुगमन गर्ने ।	१) समयमै सम्पत्ति विवरण बुझाउन विभिन्न ६ वटा दैनिक पत्रिकाहरुमा ७ पटक सूचना प्रकाशित गरिएको छ । २) सम्पत्ति विवरण र आयको अनुगमनका लागि नियमित विवरण माग गर्ने बाहेक केन्द्रबाटै टोली खटाई विभिन्न निकायहरुमा भएको सम्पत्ति विवरण व्यवस्थापन सम्बन्धी वास्तविक अवस्थाको पहिचान गरी तथ्याङ्क संकलन समेत गरी प्रेस विज्ञप्ती मार्फत सार्वजनिकीकरण गरिएको ।	
३	सेवाप्रवाह र नागरिक बडापत्र कार्यान्वयन अनुगमन/निगरानी	मालपोत, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, खानेपानी, विद्युत, दुरसंचार जस्ता जनसरोकार र सेवाग्राही सम्बन्धी कार्यालयहरुको नियमित निरीक्षण अनुगमन निगरानी गर्ने ।	१) उपत्यका बाहेक विभिन्न २० वटा जिल्लामा टोली खटाई समयपालन र नियमितता सम्बन्धी अनुगमन/निरीक्षण गरिएको । २) काठमाडौं उपत्यकाका विभिन्न सरकारी कार्यालयबाट सम्पादन गरिने काम र सेवा प्रवाह बारे निगरानी राख्न ९ वटा टोली खटाई सूचना प्राप्त गरि निगरानीबाट प्राप्त सूचनाका आधारमा सुधारका लागि निर्देशन दिइएको । ३) उपत्यकाका ३ वटा कार्यालयमा नागरिक बडापत्र कार्यान्वयन टोली खटाई सेवाग्राहीका समस्या बुझि सरल तवरमा सेवा प्रदान गराउन प्रयाश गरिएको ।	
४	अन्वेषण/ छानवीन	विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त उजुरीहरुको छानवीन र अन्वेषण गर्ने ।	१) यस आ.व.मा केन्द्रको कार्य सरलीकरण गर्न विभिन्न ५ वटा अनुगमन तथा अन्वेषण शाखागत जिम्मेवारी तोकि उजुरी लिने र तत्काल सम्बन्धीत निकायहरु संग बुझि आवश्यक कारवाही गर्ने गरिएको । जसमा आ.व.०६५।६६ मा २८८ थान उजुरी प्राप्त भई विगत देखिको गरी जम्मा ४९३ थान उजुरी रहेकोमा पत्राचार, स्थलगत अवलोकन विधि मार्फत ९४ थान उजुरी फरछ्यौट गरिएको ।	हाल सम्म प्राप्त १०१६ थान उजुरी मध्ये ६२० थान फरछ्यौट भएको ।

५	भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि	जिल्लास्तरीय तथा क्षेत्रीय स्तरीय गोष्ठी संचालन गर्ने ।	१) 'भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा जनचेतना अभिवृद्धि' का लागि कास्की, जुम्ला, रुपन्देही, डडेल्धुरा, सिन्धुपाल्चोक र भापामा गरी ६ वटा गोष्ठी सम्पन्न गरिएको । २) सम्पत्ति विवरण व्यवस्थापनका लागि अन्तरनिकाय समन्वय गोष्ठी काठमाडौंमा सम्पन्न गरिएको । ३) भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिका लागि ११ वटा सामुदायिक शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिएको ।	
		श्रव्य दृष्य सामाग्री निर्माण र प्रशारण ।	१) २०/२० मिनेटका ६ वटा टेलिफिल्म, १/१ मिनेटका ४ वटा गीती सन्देश, २ वटा छोटो सन्देश निर्माण गरिएको । २) ६ वटा भिडियो फिल्म एक/एक पटक र १० वटा छोटो सन्देश ९० पटक नेपाल टेलिभिजनबाट र छोटो श्रव्य सन्देश १७८८ पटक रेडियोबाट प्रशारण गरिएको ।	
		जनचेतनामूलक सामाग्रीहरूको छपाइ र वितरण	१) हाते पुस्तिका, पम्प्लेट, स्टीकर, ब्रोसर छपाइ गरिएको ।	
६	अध्ययन अनुसन्धान	विभिन्न विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गरी प्राप्त सुझावलाई सम्वन्धित निकायमा लेखी पठाउने ।	१) निहित स्वार्थका द्वन्दको कार्ययोजना, सम्पत्ति विवरण व्यवस्थापन र समाधानका उपायहरू गरी २ विषयमा अध्ययन अनुसन्धान सम्पन्न गरिएको ।	
७	कार्यविधी निर्माण	अनुगमनलाई सरल तुल्याउन विभिन्न कार्यविधी, सूचकांक निर्माण गर्ने ।	१) कृषि प्रसार क्षेत्रको वस्तुगत सूचक, नगरपालीकाक्षेत्रको वस्तुगत सूचक र भ्रष्टाचार विरुद्धका परिसूचकहरू गरी ३ विषयमा सूचक तयार गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।	

+ +

राष्ट्रीय सतर्कता केन्द्र

अनामनगर

२०६६ आषाढ महिनासम्म केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरुको नामावली

पद	नाम	पद	नाम
प्रमुख अधिकृत	श्री ताना गौतम	सह-सचिव	श्री वृहस्पतिराज पन्त
उप-सचिव	श्री शेरवहादुर ढुंगाना	उप-सचिव	श्री दानध्वज वस्नेत
उप-सचिव	श्री तारानाथ सुवेदी	उप-सचिव (कानून)	श्री अम्बरराज पौडेल
सि.डि.ई.	श्री केदारमान प्रजापति	सि.डि.ई.	श्री जीवन बहादुर प्रधान
शाखा अधिकृत	श्री चन्द्रवहादुर सिवाकोटी	शाखा अधिकृत	श्री सिता रेग्मी
शाखा अधिकृत	श्री चन्द्रप्रसाद फुयाल	शाखा अधिकृत	श्री मुकुन्दराज जोशी
लेखा अधिकृत	श्री भगवती प्रसाद श्रेष्ठ	इन्जिनियर	श्री प्रेम बहादुर महर्जन
इन्जिनियर	श्री शेखर प्रसाद दली	इन्जिनियर	श्री भरत रेग्मी
कम्प्युटर अधिकृत	श्री लेखनाथ भण्डारी	टा. ना. सु.	श्री राजेन्द्रलाल श्रेष्ठ
ना.सु.	श्री श्याम महर्जन	टा. ना. सु.	श्री आनन्द प्र. अधिकारी
ना.सु.	श्री सोमनाथ आचार्य	ना.सु.	श्री पदम प्रसाद पोखरेल
ना.सु.	श्री होमनाथ सेढाई	ना.सु.	श्री कमला प्रसाई
ना.सु.	श्री अर्जुन बहादुर विष्ट	सब इन्जिनियर	श्री याम बहादुर राई
सब इन्जिनियर	श्री बलराम चापागाई	सब इन्जिनियर	श्री रविन कस्ती
सब इन्जिनियर	श्री सुवास वानियाँ	क.अ.	श्री सुरेश श्रेष्ठ
क.अ.	श्री नवराज गौतम	क.अ.	श्री पुष्करचन्द्र घिमिरे
खरीदार	श्री अशोकरत्न बज्राचार्य	टा. खरीदार	श्री केशव ब. भण्डारी
टा. खरीदार	श्री किर्ति श्रेष्ठ	खरीदार	श्री कृष्ण प्रसाद मिश्र

प्रहरी कर्मचारीहरु

पद	नाम थर	पद	नाम थर
प्र.उ.	श्री रोशननाथ पन्त	प्र.ना.उ.	श्री विजय कुमार श्रेष्ठ
प्र.ना.उ.	श्री इन्द्र बहादुर डाँगी	प्र.ना.उ.	श्री कमल प्रसाद अधिकारी
प्र.ना.उ.	श्री निरन्जन विष्ट	प्र.ना.उ.	श्री धर्मानन्द भट्ट
प्र.नि.	श्री केदार थापा	प्र.नि.	श्री योगेश श्रेष्ठ
प्र.नि.	श्री राम कृष्ण अधिकारी	प्र.नि.	श्री गणेश गिरी
प्र.नि.	श्री विभूतीराज कोइराला	प्र.नि.	श्री मनोजवर सिंह थापा
प्र.नि.	श्री धनेन्द्र खत्री	प्र.नि.	श्री सुभाष पण्डित
प्र.नि.	श्रीमती उर्मिला खड्का	प्र.नि.	श्री श्याम सुन्दर पण्डित

प्र.नि.	श्री ध्रुव बस्नेत	प्र.नि.	श्री रविन्द्र कुमार बोगटी
प्र.नि.	श्री विष्णु देव पन्त	प्र.नि.	श्री न्हुच्छेवहादुर प्रजापती
प्र.नि.	श्रीमति सुमित्रा महर्जन	प्र.ना.नि.	श्री विष्णु भक्त न्यौपाने
प्र.ना.नि.	श्री उद्धव के.सी.	प्र.ना.नि.	श्री बाबु तिमिल्सिना
प्र.ना.नि.	श्री प्रचण्ड बहादुर थापा	प्र.ना.नि.	श्री आधार कुमार शाह
प्र.ना.नि.	श्री राजन थापा	प्र.ना.नि.	श्री गणेश कुमार श्रेष्ठ
प्र.ना.नि.	श्री राजेन्द्र कुमार पोखरेल	प्र.ना.नि.	श्री रमेश खरेल
प्र.ना.नि.	श्री अर्जुन खड्का	प्र.ना.नि.	श्री माधव के.सी.
प्र.ना.नि.	श्री सुन्दर पाण्डे	प्र.ना.नि.	श्री उपेन्द्र के.सी.
प्र.स.नि.	श्री शिव कुमार पौडेल	प्र.स.नि.	श्री काली प्रसाद चौधरी
प्र.स.नि.	श्रीमती उषा खड्का	प्र.स.नि.	श्री विक्रम थापा
प्र.स.नि.	श्री पवित्र श्रेष्ठ	प्र.स.नि.	श्री सरोज कुमार अधिकारी
प्र.स.नि.	श्रीमती भवानी पाण्डे	प्र.स.नि.	श्री कमल राई
प्र.स.नि.	श्री प्रद्युम्न घिमिरे	प्र.स.नि.	श्री प्रदिप थापा
प्र.स.नि.	श्री बुद्धिराम खनाल	प्र.स.नि.	श्री धनवहादुर गोदार
प्र.स.नि.	श्री श्री कृष्ण भट्टराई	प्र.स.नि.	श्री रधुनाथ आचार्य
प्र.स.नि.	श्री लक्ष्मी लाल श्रेष्ठ	प्र.स.नि.	श्री प्रकाश खत्री
प्र.स.नि.	श्री किरण कुमार रानाभाट	प्र.स.नि.	श्री कृष्ण प्रसाद अधिकारी
प्र.स.नि.	श्री नविन कुमार ढकाल	प्र.स.नि.	श्री माधव गौतम
प्र.स.नि.	श्री जीवन अधिकारी	प्र.स.नि.	श्री वम बहादुर खड्का
प्र.स.नि.	श्री गुन्जमान लामा	प्र.स.नि.	श्री विष्णु बहादुर थापा
प्र.स.नि.	श्री कृष्ण थापामगर	प्र.स.नि.	श्री यमबहादुर के.सी.
प्र.स.नि.	श्री भंकराज कोइराला		

नेपाल सरकार
राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
सिंहदरवार ।

सम्पत्ती विवरण समयमै बुझाऔं ।

भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ५० मा सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले हरेक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६० साठी दिन भित्र आफ्नो र आफ्नो परिवारको नाममा रहेको सम्पत्तीको विवरण तोकिएको निकाय वा अधिकारी समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै सोही ऐनको दफा ५० को उपदफा ३ मा तोकिएको म्याद भित्र सम्पत्ती विवरण नबुझाए रु.५०००।- सम्म जरिवाना गरी निज वा निजको परिवारको नाममा गैरकानूनी सम्पत्ती रहेको अनुमान गरी सम्बन्धित निकाय वा अधिकारीले अनुसन्धान गर्न सक्ने व्यवस्था छ । त्यसैले तोकिएको निकायमा म्याद भित्रै सम्पत्ती विवरण बुझाउनु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

नेपाल सरकार

राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, सिंहदरवारको अनुरोध

भ्रष्टाचार विरुद्ध उजूरी दिने वानीको विकास गरौं ।

भ्रष्टाचारजन्य कार्यहरूलाई प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गरी सुशासन कायम गर्न राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र क्रियाशील रहिआएको हुँदा सरकारी तथा सार्वजनिक संस्थाहरूबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधाहरू प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा कुनै किसिमको दुःख कष्ट, अनावश्यक भ्रंभट अफ्याराहरू भोग्नुपरेको भए आफ्नो मर्का, गुनासो वा सुझाव यस केन्द्रलाई उपलब्ध गराई दिनु हुन सबैमा सादर अनुरोध गरिन्छ ।

नेपाल सरकार
राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
सिंहदरवार ।

फोन नं: ०१-४२३२३३७, ०१-४२२२९५५, ०१-४२२२५३९

हट लाइन नं: ४२२४९०९

फ्याक्स नं. : ०१-४२९६७०६

इमेल : navic@nvc.gov.np

वेब साइट : www.nvc.gov.np

नागरिक बडापत्र पढौं, छिटो र छरितो सेवा प्राप्त गरौं ।

सबै सरकारी कार्यालयहरूमा नागरिकहरूको सुविधाका लागि नागरिक बडापत्रहरू राखिएका छन् । सम्बन्धित कार्यालयबाट प्रदान हुने सेवा तथा सुविधा के कसरी कहाँबाट कति शूलकमा र कहिले प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्ने बारेको सम्पूर्ण विवरण नागरिक बडापत्रमा उल्लेख हुने हुँदा नागरिक बडापत्रहरू पढ्ने वानी बसालौं, छिटो र छरितो सेवा प्राप्त गरौं ।

नेपाल सरकार
राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
सिंहदरवार ।

(वाहिरी कभर)